

प्रभाव दैनिक

National Daily

ई-पेपरका लागि

वर्ष १० अंक २ काठमाडौं मंगलबार, १२ वैशाख २०८० Prabhav National Daily Tuesday, April 25, 2023 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५१-

लुम्बिनी सरकारमा दोहोरो दाबी

नयाँ नबनिजेल पुरानैलाई जिम्मेवारी

हामीले संविधानको धारा १६८ को ३ अनुसार जानुपर्छ भनेर दाबी पेस गरेका हौं।

■ लिला गिरी
मुख्यमन्त्री

०००

एउटा विकल्प हुँदाहुँदै अर्को विकल्पमा जानुहुन्न भन्ने हो। पहिलो दाबी हाम्रो छ।

■ डिल्लीबहादुर चौधरी
संसदीय दलको नेता, नेका

काठमाडौं- लुम्बिनी प्रदेशका मुख्यमन्त्री लिला गिरीले विश्वासको मत पाउन नसकेसँगै सरकारको नेतृत्वमा दोहोरो दाबी परेको छ। सोमबार आफ्नो सरकार जोगाउन प्रदेशसभामा गिरीले विश्वासको मत मागेका थिए। उनको

पक्षमा ३३ मत पर्दा ५३ प्रदेशसभा सदस्य विपक्षमा उभिए। यससँगै लुम्बिनीमा एमाले नेतृत्वको सरकार ढलेको छ।

यद्यपि विश्वासको मत पाउन नसकेका गिरी पुनः मुख्यमन्त्रीको दाबी गर्न पुगेका छन्। सोमबार साँझ प्रदेश प्रमुख अमिक शेरचनलाई भेटेर गिरीले सरकारमा पुनः दाबी पेस गरेका हुन्।

यता कांग्रेस लुम्बिनी प्रदेशका संसदीय दलका नेता डिल्लीबहादुर चौधरीले पनि मुख्यमन्त्रीमा दाबी पेस गरिसकेका छन्। चौधरीले विश्वासको मतको नतिजा आउनसाथ प्रदेश प्रमुखलाई भेटेर आफ्नो दाबी पेस गरेका हुन्। यसअघि माओवादी केन्द्रले गत १२ चैतमा नै सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता लिएपछि चौधरीलाई मुख्यमन्त्री बनाउन माग गर्दै ५३ जना सांसदले प्रदेश प्रमुखलाई हस्ताक्षर बुझाएका थिए।

यस्तो छ अंकगणित

लुम्बिनी प्रदेशसभामा ८७ जना सांसद छन्। यहाँ नयाँ सरकार गठनका लागि ४४ सांसदको समर्थन आवश्यक हुन्छ। लुम्बिनीमा सबैभन्दा ठूलो दल एमाले हो। एमालेका कूल २९, कांग्रेसका २७, माओवादीका ११, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी र नागरिक उन्मुक्ति पार्टीका चार/चार, जनमत पार्टी र जसपाका तीन/तीन, एकीकृत समाजवादीका एक र एक जना स्वतन्त्र सांसद छन्।

मुख्यमन्त्री गिरीलाई एमालेका २९ र राष्ट्रपाका चार सांसदले मात्रै समर्थन गरेका छन्। विश्वासको मत नपाए पनि एमाले संविधानको धारा १६८ (३) अनुसार ठूलो दलको हैसियतमा नयाँ सरकारमा दाबी गरेको मुख्यमन्त्री लिला गिरीले बताए। 'हामीले संविधानको धारा १६८ को ३ अनुसार जानुपर्छ भनेर सुभाब दिन भेटेका हौं,' मुख्यमन्त्री लिला गिरीले (बाँकी पृष्ठ २ मा)

ठूला दलमाथि खतराको 'घण्टी'

● परम्परागत शक्तिको प्रभाव क्षेत्रमा रास्वपाको धावा ● 'एकको बदला दुई' लिनेतर्फ उन्मुख

■ जेबी योजन

काठमाडौं- ठूला दलको ठूलो चुनौतीको रूपमा रवि लामिछाने नेतृत्वको दल राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) देखिएको छ। प्रतिनिधिसभा उपनिर्वाचनको रुफानलाई आधार मान्दा ठूला दलहरू नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमालेको प्रभाव क्षेत्रमा रास्वपाको 'घण्टी' चर्कोसँग बजिरहेको छ।

यो समाचार तयार पार्दासम्म तनहुँ-१ मा रास्वपाका उम्मेदवार डा. स्वर्णिम वाग्ले

जिततर्फ उन्मुख भएका छन्। निकटतम प्रतिद्वन्द्वी कांग्रेस उम्मेदवार गोविन्द भट्टराईले हार स्वीकारिसकेका छन्। चितवन-२ मा लामिछाने पनि फराकिलो अग्रता बनाउँदै छन्। यस आधारमा वाग्ले र लामिछाने संसद्मा आउने देखिएको छ।

प्रा.डा. विष्णु दाहाल कांग्रेस र एमालेको परम्परागत किल्लालाई रास्वपाले उपनिर्वाचनमा पनि तहसनहस बनाइरहेको बताउँछन्। उनको विश्लेषणमा रास्वपाले पाएको मत कांग्रेस-एमालेकै मतदाताको

ठूला दलले रवि र उनको दललाई प्रतिशोध साँधेको अर्थमा जनताले बुझे। मुद्दा हाल्लुलाई जनताले घेराबन्दी गरेको अर्थमा बुझे। परिणाम: पहिलेभन्दा बढी भोट कांग्रेस एमालेबाट आएको देखियो। यो दल वैकल्पिक शक्ति बन्ने देखियो।

■ प्रा.डा. विष्णु दाहाल

हो। जुन मतदाता परम्परागत दलभित्र व्याप्त अकर्मण्यता र अलोकतान्त्रिक पद्धतिको विरुद्धमा छन्। दलहरू जनउत्तरदायी नभएको र भ्रष्टाचारलाई निरन्तरता दिन 'सेटिङ'को राजनीति गरेको यी मतदातालाई मन परेको छैन। दाहालकै शब्दमा भन्दा तिनै मतदाताको विद्रोह उपनिर्वाचनमा देखिएको हो।

अघिल्लोपटक चितवन-२ मा लामिछाने निर्वाचित भएका थिए। सर्वोच्चले नागरिकता पुनः प्राप्तिको प्रक्रिया पूरा नगरेको ठहर गरेपछि लामिछानेले सांसद पद गुमाएका थिए। उनी पदमुक्त भएपछि रिक्त स्थानमा उपनिर्वाचन भएको हो। तर, यसपटक पनि उनै लामिछाने अधिक मत प्राप्त गरेर विजयी हुने आँकलन गरिएको छ।

उनलाई अघिल्लोपटक मत दिने मतदातासँगै केही नयाँ मतदाता थपिने

देखिएको डा. दाहाललाई लाग्छ। उता तनहुँ-१ मा भने कांग्रेस र एमालेकै मत रवि नेतृत्वको दल रास्वपाका उम्मेदवार वाग्लेले पाएका हुन्। 'ठूला दलले रवि र उनको दललाई प्रतिशोध साँधेको अर्थमा जनताले बुझे। सर्वोच्चमा अझै उनीविरुद्ध मुद्दा छ,' दाहालले प्रभावसँग भने, 'मुद्दा हाल्लुलाई जनताले घेराबन्दी गरेको अर्थमा बुझे। परिणाम: पहिलेभन्दा बढी भोट कांग्रेस एमालेबाट आएको देखियो। यो दल वैकल्पिक बन्ने देखियो।'

आगामी असारमा रविने नेतृत्वमा रास्वपा स्थापना भएको एक वर्ष पुग्छ। यति छोटो समयमै रास्वपाले साढे सात दशकअघि स्थापित दलहरूलाई आडुआडु पारिरहेको छ। कतिपयले भने भारतमा जसरी अरविन्द केजरीवालको नेतृत्वमा आम आदमी पार्टीको राजनीतिक प्रभाव भारतको दिल्ली, पञ्जाबलगायत प्रान्तमा तीव्र गतिमा फैलिरहेको छ, त्यसरी नै यता नेपालमा रास्वपाको प्रभाव हरेक संसदीय निर्वाचन क्षेत्रमा फैलिएको बताउने गरेका छन्।

यसप्रति राजनीतिक विश्लेषक भीम भुर्तेलको समान धारणा छ। उनले सार्वजनिक भद्ररहेका मतको रुफान हेर्दा वैकल्पिक शक्तिको रूपमा रास्वपालाई स्थापित गर्न जनताले बल गरिरहेको बताए। 'पहिले जनताले दलहरू सच्चिउनु भन्थे। दलहरू सच्चिउनु नभएपछि नसच्चिउने कारण जनता सच्चिउने। त्यसको परिणाम अहिले देखिरहेका छौं। यस्तै भए रास्वपा वैकल्पिक शक्ति बन्न सक्छ,' भुर्तेलले भने।

पूर्वप्रधानमन्त्री डा. बाबुराम भट्टराई ३ असोज २०७२ मा संविधान जारी भएपछि त्यही साता देशमा राजनीतिक क्रान्तिको कोर्स पूरा भएको र आर्थिक क्रान्ति मात्रै बाँकी रहेको निष्कर्षमा (बाँकी पृष्ठ २ मा)

सन्दर्भ : वैदेशिक रोजगार

'बालश्रम निवारण गर्न सरकार प्रतिबद्ध'

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षामन्त्री शरतसिंह भण्डारीले सरकार सबै किसिमका बालश्रम निवारण गर्न प्रतिबद्ध रहेको बताएका छन्। नेपालका लागि अमेरिकी राजदूत डिन आर थम्पसनसँग सोमबार मन्त्रालयमा भएको भेटवार्तामा मन्त्री भण्डारीले सबै प्रकारका बालश्रम निवारण गर्न प्रतिबद्ध रहेको बताएका हुन्।

भेटका क्रममा मन्त्री भण्डारीले मन्त्रालयको जिम्मेवारीमा आएपश्चात् आन्तरिक एवं वैदेशिक रोजगारीको क्षेत्रलाई मर्यादित र व्यवस्थित बनाउने सन्दर्भमा प्राप्त अवसरहरूको अधिकतम उपयोग गर्दै चुनौतीहरूलाई क्रमशः न्यूनीकरण गर्दै लैजाने बताए। उनले अमेरिकन सरकारका तर्फबाट युएसआइडी, एमसिसीजस्ता परियोजनामार्फत नेपालको विभिन्न क्षेत्रमा प्राप्त सहयोगका लागि धन्यवाद व्यक्त गरे। मन्त्री भण्डारीले अमेरिकी श्रम विभागले सार्वजनिक गरेको प्रतिवेदनको सन्दर्भमा नेपाल बालश्रम निवारण गर्न प्रतिबद्ध रहेको बताउँदै नेपालले

आफ्नो प्रतिवेदनसमेत अमेरिकी श्रम विभागमा प्रेषित गरेको राजदूत थम्पसनलाई जानकारी गराए। यसैगरी रोजगारीको क्षेत्रमा देखापरेका विविध समस्या, चुनौती, ठगीलगायतका विषयलाई न्यूनीकरण गर्न आफू निरन्तर लागिरहेको बताउँदै उनले सीपयुक्त जनशक्ति उत्पादन गर्ने र विशिष्टीकृत सीपलाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा पुऱ्याउनु आफ्नो प्राथमिकतामा रहेको बताए।

द्विपक्षीय भेटका क्रममा राजदूत थम्पसनले नेपाल र अमेरिकाबीच विविध क्षेत्रमा भएको सहकार्य प्रशंसनीय रहेको बताउँदै एमसिसी परियोजना सहज रूपमा अगाडि बढेकोमा खुसी व्यक्त गरे। उनले युएसआइडी कार्यक्रमको समयावधि थप भएको जानकारी गराउँदै वैदेशिक रोजगारीका क्रममा देखापर्ने मानव तस्करीलगायतका समस्या समाधानका लागि नेपालले चाले कदममा अमेरिकी सरकारको सदैव सहयोग रहने प्रतिबद्धतासमेत व्यक्त गरे। राजदूत थम्पसनले वैदेशिक रोजगारीमा नेपाली श्रमिकहरूले प्रदर्शन गरेको अनुशासन एवं इमान्दारिताको उच्च प्रशंसा गरेको मन्त्रालयले जनाएको छ।

स्वास्थ्य संस्थाको सूची सार्वजनिक

काठमाडौं (प्रस)- श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकको स्वास्थ्य परीक्षणसम्बन्धी कार्य गर्ने २१५ वटा स्वास्थ्य संस्थाको सूची सार्वजनिक गरेको छ। वैदेशिक रोजगारीमा जानुपूर्व श्रमिकहरूको स्वास्थ्य परीक्षण गर्न इजाजतपत्र प्राप्त गरेका स्वास्थ्य संस्थाहरूको नवीकरणका आधारमा मन्त्रालयले उक्त सूची सार्वजनिक गरेको हो। स्वास्थ्य परीक्षणका लागि अनुमति लिएका संस्थाहरूले 'स्वास्थ्य संस्था सूचीकरण, नवीकरण तथा अनुगमनसम्बन्धी कार्यका (बाँकी पृष्ठ ४ मा)

कार्यविधि, २०७२' अनुसार प्रत्येक आर्थिक वर्षको पुस मसान्तभित्र नवीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। निर्धारित समयभित्र तोकिएबमोजिम दस्तुर, कागजात तथा अन्य विवरणहरू पेस गरी नवीकरणका लागि योग्य भएका स्वास्थ्य संस्थाहरूको सूची प्रकाशन गरिएको मन्त्रालयले जनाएको छ। सूचीमा परेका स्वास्थ्य संस्थाहरूले २०८० पुस मसान्तसम्म विदेश जाने श्रमिकहरूको स्वास्थ्य परीक्षण गर्न पाउने छन्। यसरी स्वास्थ्य परीक्षणसम्बन्धी कार्यका (बाँकी पृष्ठ ४ मा)

NOVEL CORONA VIRUS (nCOV)

सर्वसाधारणका लागि जनचेतनामुलक संदेश

नोवेल कोरोना भाइरसका मुख्य लक्षणहरू

ज्वरो
(१००.४ °F भन्दा माथि)

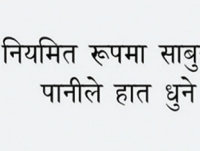
श्वास प्रश्वासमा अत्याधिक समस्या

रुघा र खोकी

"नोवेल कोरोना भाइरस प्रभावित देशहरूबाट आउने मानिसहरूमा दुई हप्ता भित्र रुघाखोकी लागेमा, ज्वरो आएमा, घोट्टी/टाउको दुखेमा, श्वासप्रश्वासमा अत्याधिक समस्या भएमा तुरुन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्ने।"

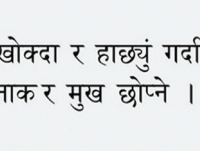
नोवेल कोरोना भाइरसबाट कसरी आफू र अरुलाई बचाउने?

नियमित रूपमा साबुन-पानीले हात धुने।

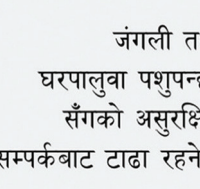
खोकदा र हाँच्युं गर्दा नाक र मुख छोप्ने।

फ्लू जस्तो लक्षण (Flu-like symptoms) देखिएमा चिकित्सकसँग परामर्श लिने।

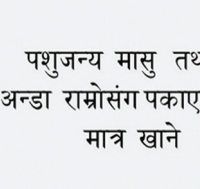
फ्लू जस्तो लक्षण देखाउने जो कोहीको सम्पर्कबाट टाढा रहने।

जंगली तथा घरपालुवा पशुपन्छी सँगको असुरक्षित सम्पर्कबाट टाढा रहने।

पशुजन्य मासु तथा अन्डा राम्रोसँग पकाएर मात्र खाने।

पशुजन्य मासु तथा अन्डा राम्रोसँग पकाएर मात्र खाने।

Your Best Pathway to Higher Education

INTEL BRIDGE COURSE 2023

SEE Secondary Education Examination
Students Awaiting Results

Advanced Science Course
Advanced Management Course
10+2 Entrance Preparation
A Levels Bridge Course

INTEL INSTITUTE
Babbar, Kathmandu
Ph: 5343944/5349890
Email: info@intelinstitute.com

ठूला दलमाथि...

पृष्ठ १ बाट जारी

पुरै वैकल्पिक शक्ति बनाउने अभ्यासमा जुटे। 'नयाँ शक्ति' पार्टी खोले। तर, उनको वैकल्पिक शक्ति निर्माण गर्ने अभियान जनताबाट अनुमोदन भएन। उक्त दलको हाल नामानिधाना नै छैन। परिणामतः वैकल्पिक राजनीतिको बाटो छाडेर पुरानै बाटोमा फर्किएका छन्। भद्राईसंगसंगै वैकल्पिक दलको रूपमा उज्जल थापाले विवेकशील नेपाली दललाई अघि सारेका थिए। हाल यो दल निकै कमजोर अवस्थामा छ। जवर्जस्त रवि नेतृत्वको

दल रास्वपा भने वैकल्पिक शक्तिको रूपमा उदाएको राजनीतिक विश्लेषकहरू स्वीकार्छन्। उनीहरूको ठ्याडमा मुलतः उत्पादनशील र उद्यमशील जनशक्ति रोजगारी खोज्दै विदेशी भूमिमा हुनु, देशमा रोजगारीको अवसर पर्याप्त मात्रामा हुनु, सुशासन कायम नहुनु, भ्रष्टाचार न्यूनीकरण नहुनु र जनताले अपेक्षा गरेअनुसारको विकास नहुनु जस्ता कारणले आजित र आक्रोशित जनताको मत रास्वपाले पाएको हो। रास्वपा वैकल्पिक शक्तिको रूपमा

देखिनुको आधार यिनै मानिन्छ। उसो त यस्तो मत रास्वपाले मात्रै पाएको होइन, जनमत पार्टी र नागरिक उन्मुक्ति पार्टीले पाएका छन्। यसअघि २०६४ मा भने जनताले माओवादीलाई हाल रास्वपासहितका दलहरूलाई भन्दा अधिक जनमत प्राप्त भएको थियो। संविधानसभाको २४० वटा निर्वाचन क्षेत्रमध्ये १२० वटा क्षेत्रमा माओवादीले निर्वाचन जितेको थियो। त्यसअघि २०५१ सालमा एमाले र २०४८ र २०१५ मा कांग्रेस वैकल्पिक शक्तिको रूपमा देखापरेका थिए।

लुम्बिनी...

पृष्ठ १ बाट जारी

प्रभावसंग भने।

यता आठ दलीय गठबन्धन भने एमालेलाई सक्दो चाँडो सत्तास्युत गराउन चाहन्छ। एक महिनाअघि नै ५३ जनाको हस्ताक्षर बुझाएको आठ दलीय गठबन्धन संविधानको धारा १६८ को २ अनुसार नै कांग्रेस दलका नेता चौधरीलाई मुख्यमन्त्री बनाउन प्रदेश प्रमुख शेरचनसमक्ष फेरि दावी पेश गरिसकेका छन्। लुम्बिनीमा एमालेले अल्पमतको सरकार चलाइरहेको चौधरीको आरोप छ।

'हामीले एक महिनाअघिवाटै दावी गरेको हो बहुमत हामीसँगै छ भनेर। प्रक्रियामा जाने एउटा कुरा भयो। अल्पमतमा भएको कुरा त हामीले पहिल्यै जानकारी गराएको हो नि,' चौधरीले प्रभावसंग भने, 'फेरि पनि हामीले दावी पेश गरेका छौं।'

अध्ययन गर्दै प्रदेश प्रमुख

नयाँ सरकारमा नेतृत्वका लागि दोहोरो दावी परेपछि प्रदेश प्रमुख शेरचनले गिरीलाई नै कमचलाउ सरकारको जिम्मेवारी तोकेका छन्। 'प्रदेश प्रमुख अंकित शेरचनज्यूबाट अर्को व्यवस्था नहुँदासम्मका लागि मौजूदा मन्त्रिपरिषदलाई नै मिति २०८० वैशाख ११ मा काम चलाउ सरकारको रूपमा तोक्नुभएको हुँदा उपरोक्तानुसार व्योहरा जानकारीका लागि अनुरोध छ,' प्रदेश प्रमुखको कार्यालय लुम्बिनीले सोमबार साँझ जारी गरेको विज्ञापितमा उल्लेख छ।

प्रदेश मन्त्रिपरिषद गठनसम्बन्धी व्यवस्था संविधानको धारा १६८ मा उल्लेख छ। धारा १ मा प्रदेश प्रमुखले प्रदेशसभामा बहुमत प्राप्त संसदीय दलको नेतालाई मुख्यमन्त्री नियुक्त गर्ने व्यवस्था छ। उक्त व्यवस्थानुसार मुख्यमन्त्री बनेका गिरीले विश्वासको मत नपाएसँगै अब उपधारा २ वा ३ अनुसार सरकार बन्नेछ।

१६८ को उपधारा २ मा भनिएको छ, 'उपधारा

मनाइयो १७औँ लोकतन्त्र दिवस

काठमाडौँ (प्रस)- वि.सं. २०६३ वैशाख ११ गते नेपाली जनताले जनताबाट निर्वाचित संसद् प्राप्त गरेको १७ वर्ष पूरा भएको छ। यस अवसरमा सोमवार लोकतन्त्र दिवस विभिन्न कार्यक्रम आयोजना गरी देशभर मनाइएको छ।

यस अवसरमा मानव अधिकार तथा शान्ति समाज काठमाडौँ शाखाले जनताको अधिकार कहिल्यै कुण्ठित नहोस् भनी बौद्ध स्तुपमा दीप प्रज्वलन गरेको छ। कार्यक्रममा मानव अधिकारकर्मी, नागरिक समाजका सदस्य एवं विभिन्न राजनीतिक दलका नेता तथा कार्यकर्ताको सहभागिता थियो।

यस अवसरमा स्कूल अफ डेमोक्रेसीले पनि राजधानीमा सोमवार छलफल कार्यक्रम आयोजना गरेको छ। कार्यक्रममा उल्लेखरूपमा युवावर्गको सहभागिता रहेको थियो। कार्यक्रममा युवाले पटक-पटक परिवर्तनका लागि संघर्ष सफल भए पनि त्यसको स्थायित्वमा चुक्ने गरेकामा खबरदारी गरेका छन्।

वि.सं. २०६३ वैशाख ११ गते तत्कालीन राजा ज्ञानेन्द्रले आन्दोलनरत दलको मार्गचित्रवर्गमा २०५९ जेठ ८ गते विघटन भएको संसद् पुनःस्थापना गरे। जनताको विजय भएको खुसियालीमा २०६४ देखि देशभर लोकतन्त्र दिवस मनाउन थालिएको हो।

२०५९ असोजमा संसद् विघटनपछि सशस्त्र द्वन्द्वका कारण निर्वाचन हुन सकेन। निर्वाचन नभएपछि राजाले इच्छा लागेका मानिसलाई प्रधानमन्त्री बनाउने र हटाउने शृंखला चल्थो। राजा ज्ञानेन्द्रले लोकेन्द्रबहादुर चन्द, सुर्यबहादुर थापा र शेरबहादुर देउवा गरी तीनजनालाई प्रधानमन्त्री बनाउँदै हटाउँदै गरे। २०६१ माघ १९ गते राजा ज्ञानेन्द्रले शासन सत्ता आफ्नै हातमा लिएपछि

आन्दोलनरत सात दल र तत्कालीन सशस्त्र युद्धरत नेकपा माओवादीबीच १२ बुँदे समझदारी भयो। २०६२ मंसिरमा १२ बुँदे समझदारीका माध्यमबाट तीन ध्रुवमा विभाजन भएका राजनीतिक शक्ति दुई ध्रुवमा आएपछि आन्दोलनले गति लियो। २०६२ फागुनदेखि पूर्वप्रधानमन्त्री एवं नेपाली कांग्रेसका तत्कालीन सभापति गिरिजाप्रसाद कोइरालाको नेतृत्वमा सुरु भएको निर्णायक आन्दोलनले चैतमा गति लियो।

नयाँ वर्षसँगै लाखौँ जनता सडकमा आए। चक्रपथ मानवसागरले भरिएपछि राजा ज्ञानेन्द्र दलहरूको मार्गचित्रमा सहमत भए। आन्दोलनरत दलले गरेको मस्यौदाका आधारमा राजा ज्ञानेन्द्रले वैशाख ११ गते राति संसद् पुनःस्थापनाको घोषणा गरी बैठकसमेत आह्वान गरे। यसैले यस दिनलाई लोकतन्त्र दिवस भनिन्छ। यो दिन नै गणतन्त्रको जगका रूपमा स्थापित बन्यो।

काठ विक्री लिलाम सम्बन्धी २१ दिने सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित: २०८०/०१/१२ गते

जिल्ला डोटी बाँडकेदार गा.पा. वडा ३ चायाकोटमा रहेको यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको वन क्षेत्रबाट आ.व.२०७९/२०८० मा संकलन भएर उत्पादन भै बाँडकेदार गा.पा. ३ सेलानेमा घाटगद्दी गरी राखिएको विभिन्न लटको सालको गोलिया २०५ थानको २७३८.०७ क्यु.फिट काठ जे जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा आफ्नै खर्चमा उठाइ लैजाने गरी सिलबन्दी बोलपत्रद्वारा लिलाम विक्री गर्नुपर्ने भएकाले इच्छुक व्यक्ति, संघ र संस्था, फर्म वा कम्पनीले यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशन भएको मितिले २१ दिन भित्र बोलपत्र खरीद गरी २२ औँ दिनमा सिलबन्दी बोलपत्र दाखिला गर्न आह्वान गरिन्छ।

विस्तृत जानकारीको लागि सूचना यस सा.व.उ.स. को कार्यालय तथा सम्बन्धित अन्य कार्यालयहरूमा समेत सूचना टाँस गरिएको व्योहरा समेत सूचित गरिन्छ।

श्री जौडेल सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह

बाँडकेदार गा.पा. वडा नं.-३, चायाकोट, डोटी

काठ विक्री लिलाम सम्बन्धी २१ दिने सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित: २०८०/०१/१२ गते

जिल्ला डोटी बाँडकेदार गा.पा. वडा ३ सम्मनेमा रहेको यस सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको वन क्षेत्रबाट आ.व.२०७९/२०८० मा संकलन भएर उत्पादन भै बाँडकेदार गा.पा. ३ सेलानेमा घाटगद्दी गरी राखिएको विभिन्न लटको सालको गोलिया २०९ थानको २२३०.९० क्यु.फिट काठ जे जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा आफ्नै खर्चमा उठाइ लैजाने गरी सिलबन्दी बोलपत्रद्वारा लिलाम विक्री गर्नुपर्ने भएकाले इच्छुक व्यक्ति, संघ र संस्था, फर्म वा कम्पनीले यो सूचना प्रथम पटक प्रकाशन भएको मितिले २१ दिन भित्र बोलपत्र खरीद गरी २२ औँ दिनमा सिलबन्दी बोलपत्र दाखिला गर्न आह्वान गरिन्छ।

विस्तृत जानकारीको लागि सूचना यस सा.व.उ.स. को कार्यालय तथा सम्बन्धित अन्य कार्यालयहरूमा समेत सूचना टाँस गरिएको व्योहरा समेत सूचित गरिन्छ।

श्री सरझण सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह

बाँडकेदार गा.पा. वडा नं.-३, सम्मने, डोटी

मानसिक हिंसाका उजुरी धेरै

■ प्रभाव संवाददाता

काठमाडौँ- राष्ट्रिय महिला आयोगमा चालु आर्थिक वर्षको चैतसम्म मानसिक हिंसासम्बन्धी ४२ प्रतिशत उजुरी परेका छन्। आयोगका प्रवक्ता चमिला भद्राईले हिंसाका विभिन्न स्वरूपमध्ये सो अवधिमा महिला हिंसासम्बन्धी कूल एक हजार ४६७ उजुरीमध्ये मानसिक हिंसासम्बन्धी ६१२ वटा उजुरी परेका छन्।

'आयोगमा दर्ता भएका विभिन्न प्रकारका उजुरीमध्ये मानसिक हिंसासम्बन्धी धेरै छन्,' उनले भने, 'यसबाहेक आर्थिक, शारीरिक र यौनजन्य हिंसासम्बन्धी पनि उजुरी परेका छन्।'

आयोगको तथ्यांकअनुसार साउनदेखि चैतसम्म आर्थिकसम्बन्धी ४३०, शारीरिकसम्बन्धी ३७९, यौनजन्य हिंसासम्बन्धी ४६ वटा उजुरी दर्ता भएका छन् भने मानसिक हिंसासम्बन्धी ६१२ उजुरी दर्ता

भएका छन्।

शारीरिक हिंसाका कटपिट, जबरजस्ती, गर्भपतन गर्न लगाउनु, महिलालाई कामको बोझ थपेर दुःख दिनु वा शारीरिक घाउ, चोटपटक वा क्षति पुःनगरी गरिने कुनै पनि प्रकारको हिंसा यसअन्तर्गत पर्दछ।

आर्थिक हिंसाका निजी सम्पत्तिको प्रयोग गर्न वा रोजगारी वा आर्थिक स्रोतसाधनको पहुँच वा प्रयोगमा बन्चित गर्ने कार्य यसभित्र पर्दछ। साथै, यौनजन्य हिंसाका काम गर्ने तथा अध्ययन-अध्यापन गर्ने स्थान, सार्वजनिक यातायात वा अन्य सार्वजनिक स्थान, घरभित्र वा जुनसुकै स्थानमा गरिने बलात्कार, बलात्कारको प्रयास, यौन दुर्व्यवहार, यौनशोषण, जबरजस्ती सवेदनशील अंग छुने वा छुवाउने, जबरजस्ती वा झुक्काएर यौन चित्र फोटो वा फिल्म देखाउने वा जबरजस्ती ४६ वटा उजुरी दर्ता भएका छन् भने यौनजन्य कुराकानी वा शब्दको प्रयोग गर्ने

वा यस्तै प्रकारका अन्य घटना पर्दछ।

लैंगिक हिंसाका सार्वजनिक वा निजी जीवनमा लैंगिक आधारमा कसैप्रति शारीरिक, यौनजन्य वा मानसिक क्षति वा पीडालाई बुझाउँछ। लैंगिक आधारमा हुने वा हुनसक्ने कुनै पनि प्रकारको अपमानजन्य, पीडाजन्य वा धम्कीपूर्ण व्यवहार, दबाव, करकाप वा स्वेच्छाचारीरूपमा महिलालाई स्वतन्त्रताको उपभोग गर्नबाट बन्चित गर्ने कुनै कार्यसमेत बुझिन्छ।

मानसिक हिंसाका शारीरिक यातनाको डर, धाकधम्की दिने, त्रासपूर्ण व्यवहार गर्ने, गालीगलौच गर्ने, अपशब्द बोल्ने, अरुका अगाडि होच्याउने, तिरस्कार गर्ने, झुठा वात लगाउने, घरबाट निकाला गर्ने, इच्छाविपरीत काम गर्न लगाउने साथै वैचारिक, धार्मिक सांस्कृतिक तथा परम्पराका आधारमा गरिने भेदभावलाई जनाउँदछ।

मुलुकभरका हिंसाको सम्बोधनमा केन्द्रीय तहमात्रै सीमित भई काम गर्दा अपेक्षाकृत उपलब्धि हासिल नभएको आयोगका अध्यक्ष कमलाकुमारी पराजुलीले बताइन्। लैंगिकमैत्री समाज निर्माणका लागि आयोगलाई स्थानीय तहसम्म पुःयाउन सक्नुपर्ने उनको भनाइ छ। संविधानमा राष्ट्रिय महिला आयोगले आवश्यकता अनुसार प्रदेशस्तरमा कार्यालय खोल्नसक्ने व्यवस्था भए पनि हालसम्म प्रदेशमा कुनै कार्यालय स्थापना भएको छैन।

हाल आयोगले पीडितको उद्धार तथा उजुरीको सम्बन्धमा मेलमिलाप गराउने, विभिन्न निकायः प्रहरी, पुनःस्थापना केन्द्र, ओसिएमसी, स्थानीय तह, न्यायिक समिति, कानुनी सहायता प्रदान गर्ने संस्थासँग समन्वय गरी सेवाग्राही र सेवा प्रदान गर्ने निकायको बीच पुलको कामलागायतका जिम्मेवारी वहन गर्दै आएको छ।

"प्रयोगमैत्री संरचना, शिक्षा, पर्यटन र कृषि, समतामुलक विकास इन्द्रसरोवरको समृद्धि"

इन्द्रसरोवर गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

कुलेखानी, मकवानपुर

बागमती प्रदेश, नेपाल

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना

(प्रकाशन मिति: २०८०/०१/१२)

प्रस्तुत विषयमा यस गाउँपालिकाको कार्यालयको तपसिलको कार्यको लागि रितपूर्वक पेश हुन आएका बोलपत्रहरू मध्येबाट न्यूनतम मुल्याङ्कित सारभूतरूपमा प्रभावग्राही तपसिलमा उल्लेखित बोलपत्रदाताको बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २७ को उपदफा (२) र दफा ४७ को प्रयोजनार्थ सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ।

तपसिल:

सि. नं.	ठेक्का नं.	कामको विवरण	बोलपत्रदाताको नाम र ठेगाना	कबोल अड्क (मु.अ.कर समेत) रु.	कै.
१.	IRM/NCB/WS/01/079/080	Khadbu Brihat Khanepani Yojana	Hyulsa Nirman Sewa, Kathmandu	३२,०६,५८३.३३	
२.	IRM/NCB/WS/02/079/080	Kaprang Khanepani Yojana	Hyulsa Nirman Sewa, Kathmandu	१९,२३,६२३.२४	
३.	IRM/NCB/Building/02/079/080	Construction of Panchakanya MA VI Truss	Shuva Prabhat Nirman Sewa, Hetauda, Makawanpur	२१,१३,४४०.९१	

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

Government of Nepal

Ministry of Energy, Water Resources and Irrigation

Department of Water Resources and Irrigation

Rupatal Conservation Integrated Development Project

Pokhara, Kaski

Invitation for Electronic (Online) Bids

(Date of publication: 2080- 01-12 (25th April, 2023))

Rupatal Conservation Integrated Development Project(RCIDP), Kaski invites online bids only under e-procurement system from eligible bidders for the construction of Projects mentioned below under National Competitive Bidding: All other information and Bid Document can be downloaded from PPMO's Website www.bolpatra.gov.np/egp. All eligible bidders are requested to submit E-Bid only as per instructions, within the mentioned period.

S. N.	Works Descriptions	Contract ID	Estimated Amount with Vat & Ps	Estimated Amount without Vat & Ps	Bid Doc. Fee (NRs)	Bid Security Amount NRs.
1	Construction of Damkakophant Lift Irrigation project, Baglung Na.Pa.-13, Payunpata, Baglung	RCIDP/NCB/Baglung Damkakophant/Works/01-079/080	1,97,92,735.84	1,75,15,695.43	3000.00	4,95,000.00
Pre Bid Meeting: 2080-02-03 B.S. (17 May 2023) 13:00 Hours at RCIDP Office, Kaski						
Last date and time of Bid Submission: 2080-02-12 B.S. (26 May 2023) 12:00 Noon at RCIDP						
Bid Opening date and time: 2080-02-12 B.S. (26 May 2023) 13:00 Hours at RCIDP						

Information to deposit the cost of bidding document and Bid Security in Bank.

For purchasing Bidding Document	Cash Deposit for Bid Security
Name of Bank: Rastriya Banijya Bank Ltd., Prithvichowk, Pokhara Kaski	Name of Bank: Rastriya Banijya Bank Ltd., Prithvichowk, Pokhara Kaski
Office Code: 308033901	Office Code: 308033901
Name of Office: Rupatal Conservation Integrated Development Project, Kaski	Name of Office: Rupatal Conservation Integrated Development Project, Kaski
Office Account No: Ka 11101	Dharauti Account No: 3020100102030000 (District Treasury Office, Kaski)
Rajaswa (Revenue) Shirshak No: 14229	

Eligible Bidders are advised to visit PPMO's website www.bolpatra.gov.np/egp for further details or contact the RCIDP, Kaski (Tel: 061-534140, Office Web site: www.rcidp.gov.np, E-mail address: rupatalsamrakchan@gmail.com)

Project Chief

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

पुराना दललाई सबक

उपनिर्वाचनमा दस दस दल मिल्दा पनि साना दलले आच्छुआच्छु पाउँछ । त्यो पनि नयाँ दलका नयाँ उम्मेदवारबाटै । तनहुँ १ मा सबैभन्दा ठूलो दल मानिएको नेपाली कांग्रेसका उम्मेदवारलाई दस दलको साथ थियो । तर सत्ता गठबन्धनै लाग्दा पनि अस्तित्व जोगाउन सकेन कांग्रेसले ।

सत्तारूढ दल तनहुँमा टाउको टेकेर लागेको थियो नतिजा आफ्नो पोल्टामा पार्न । तर दिलोज्यान लगाउँदा पनि नतिजा आफ्नो पक्षमा आएन । कांग्रेसका लागि यो ठूलो चोट हो । यसबाट नेताहरूले पाठ सिक्नुपर्ने हो तर शीर्ष नेताहरूको बानी चाँहि पहिलेकै छ - मेरो गोरुको बाँह टक्क ।

यता चितवन २ को हालत उस्तै छ । संसद्मा दोस्रो ठूलो दलको हैसियतमा 'ग्रास रुट' अभियान चलाएर आफूलाई बलियो देखाएको एमालेको हविगतको के कुरा गर्नु ? सरकारको लगाम समातेको माओवादीले कहीकतै आफ्नो उम्मेदवार खडै गरेन । लुक्क कांग्रेस सभापतिको पछिपछि लागेर मन्त्रीको ललीपप बाँड्न भ्याए प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहालले ।

यी तीन दलका नेतृत्व तहमा देखिएको समस्या भनेको कार्यकर्ताको कुरै नसुन्ने प्रवृत्ति हो । विकास गर्नुपर्छ भन्ने सुद्धि तिनमा छैन । जनतालाई खुसी पार्नुपर्ने कार्यक्रम तिनको योजनामा छैन । त्यसैले अमुक उम्मेदवारलाई मन्त्री बाकस दिने राणासाहेबको शैली अहिलेको शासकमा पुस्तान्तरण भएको छ । जसले गर्दा जनता चुरचुर भए र मत दिने बेला हात साविक देखिरहेको चिह्नभन्दा अर्कैमा गयो ।

तीनै दलमा नेतृत्वको जाम त छ नै सही मान्छेलाई सही व्यवस्थापन गर्न नसक्नु नेतृत्वको कमजोरी हो । विकासका वाचा गर्ने तर सुधारका सिक्को नभार्ने परम्परागत नेताको पुरानै बानी । पहिले पो विकल्प थिएन । यसपटक घण्टी चुनाव चिह्न विकल्प बनेको छ । जुन चिह्न अरु दलबाट सँगालेको धोकाको बदला पोख्ने ठाउँ बनेको छ ।

'अच्छु खाए, बच्छु खाए, भुसे बारलो' भनेर दिनदहाउँदै आफू जिच्छु भन्दै छाती ठोक्ने नेताहरू अहिले लुक्क परेर अब के भन्ने हुन् जनताले भन्दै कुना पसेका छन् । लोकतन्त्र दिवसका दिन आफूलाई लोकतन्त्रको मसिहा ठान्नेहरू लोकका सामू लाज पचाएर शुभकामना आदानप्रदान गर्दै गरेको पनि देखियो । उपनिर्वाचन सत्ताको भिनाभ्रष्टीमा लाग्ने नेतालाई जनताले सबक सिकाउन खोजेको 'ट्रेलर' हो । अब पनि नसच्चिए सकिने मेरोमेसोतर्फ लाग्दा नै वेश !

मननयोग्य

चाणक्य नीति

समय विद्वै गयो, धेरै बसन्त आए गए । कति पात भरे, पलाए । पूरा निष्ठा र लगनले अध्ययन गर्न लागे विष्णुपुत्र । अध्ययन गर्दै जाँदा पारे समयमा नै उनको बुद्धिमत्ताका कारण सहपाठीहरूमा र आचार्यका दुईटा आफ्नो स्थान उच्च बनाए पढाउँदा पनि गुरुले विष्णुपुत्रको उपमा दिएर पढाउन लागे । गुरुको सेवामा रहन पाउँदा विष्णुपुत्र आफूलाई धन्य सम्झन्थे । सबै उनका प्रशंसक भए ।

निरन्तर अध्ययनबाट, विष्णुपुत्रले उपनिषद्, वेद, व्याकरण, गणित, अर्थशास्त्र, राजनीति शास्त्रविद्या, दर्शन, ज्योतिष, रसायन आदि विषयमा पाण्डित्य प्राप्त गरे उनीसँग शास्त्रायन गर्न ठूला-ठूला विद्वानहरू आउन लागे । तर, ती विद्वानहरूले विष्णुपुत्रबाट हार खानुपर्छ ।

कुलपतिको अनुरोधद्वारा त्यही विश्वविद्यालयमा आचार्य पदमा रही विष्णुपुत्र अत्यापन कार्य गरे । सुरदेशमा पनि उनका ज्ञानको चर्चा हुन थाल्यो ।

तर, यता भारत वर्षको राजनीतिक दशा छिन्निभन्न थियो । यस समयमा आफ्ना स्वार्थमा लागेर साना राज्य आपसी युद्धमा अल्किएका थिए । राज्यको सुखसमृद्धिको इच्छा त्यागी भोगविलास र मोजमस्तीमा नै राजाहरू उन्मुक्त थिए । युवानाबाट आधीभै बनी सिकन्दरको रूपमा आइरहेथ्यो । यो समय ईशाब्द २२६ वर्षपूर्वको हो । विश्वविजयको सपना देख्ने सिकन्दर आयो । विजयध्वजा फहराउँदै ऊ भारत देशको नजिक आइपुग्यो । सिकन्दरले मनको नहद प्युसंग खाँदै यी खाना राज्यमा बाँडिएका राज्य त्यति शक्तिशाली छैनन् भन्ने सोचेको थियो । उसले सम्झ्यो, साधारण सुभक्तबाट सनको चुरा हात पर्नेछ । सिकन्दरले भारतमा पाइला टेक्यो । आफ्ना गुप्तचर सबैतिर खटाएर जनतालाई पैसा दिएर लोभमा पारी राज्यहरू र तिनका छेउछाउका राज्यको जानकारी पाउन जालसमेत सिकन्दरले फैलायो । क्रमशः

► धर्मेश्वर भट्ट

कुनै दुई मत छैन, विश्वकै उत्कृष्ट शासन व्यवस्था हो, यसमा शंका छैन तर लोकतन्त्र कहिल्यै पनि स्वयंमा पूर्णशासन प्रणाली होइन, यसमा पनि शंका हुन सक्दैन । सत्य त के हो भने लोकतन्त्र मात्र यस्तो शासन प्रणाली हो, जसले स्वयंमा उत्कृष्टताहरू थप्न र सर्वोत्कृष्ट बनाउन आवश्यक संयन्त्र, अवयव र सिद्धान्तहरूको उपस्थिति तथा संलग्नतालाई स्वीकार गर्छ । अन्तरव्यवस्थापिका परिषद्ले यस विषयमा चासो राख्ने गरेको छ र लोकतन्त्रलाई जनताको जिम्मेवार शासन प्रणालीका रूपमा विकसित गर्ने प्रयत्न थालेको छ ।

नेपाली लोकतन्त्रले सोमबार १७ वर्ष पूरा गरेको छ । दोस्रो जनआन्दोलनका रूपमा चर्चित २०६२/६३ को राजनीतिक आन्दोलन सफल भएको उक्त दिन अर्थात् वैशाख ११ को दिनलाई स्मरण गर्दै यो दिवस मनाउने गरिन्छ । वि.सं. २०६२/६३ को आन्दोलनपछि

उक्त दिन तत्कालीन राज्यसत्ता आन्दोलनकारी शक्तिसंग सम्झौता गर्न बाध्य भएको थियो । वि.सं. २०६२ वैशाख ११ का राति राजतन्त्रले संसद् पुनःस्थापनाको घोषणा गरी आफ्नो आयु अन्त्यको दिन गणना प्रारम्भ गरेको थियो ।

निश्चय पनि यस दिन नेपाल र नेपालीका लागि विशेष छ । थुप्रै सहिदको शहादतपछि स्थापित यो दिनको भावनात्मक महत्त्व हाम्रा लागि निश्चय पनि स्मरणयोग्य छ । यस दिनपछि मात्र नेपालीले स्वयंलाई देशको सम्भू नागरिकका रूपमा स्थापित र परिभाषित गर्ने अवसर प्राप्त गर्न सकेका हुन् । रैतीबाट जनता-नागरिक बनेका हुन् । दोस्रो जनआन्दोलनको सर्वाधिक महत्त्वपूर्ण उपलब्धि नै देशमा लोकतन्त्र स्थापित हुनु हो ।

विगतमा २४० वर्षभन्दा बढी समयदेखि सञ्चालन हुँदै आएको राजतन्त्रको अन्त्यको जग यसै दिनले बसाएको हो । सोही दिनको जगमा टेकेर नेपालमा गणतन्त्र स्थापना भएको हो भन्दा असत्य ठहर्दैन । एउटा व्यक्ति र परिवारबाट देशको शासनसत्ता जनतामा आउने कुराको सुनिश्चितता यही दिनले गरेको हो । यस अर्थमा यस दिन नेपालीका लागि निकै विशेष छ । त्यसो त २०६२/६३ को आन्दोलनको विरोध र आलोचना गर्नेहरूको पनि कमी छैन । तर, तिनले पनि के बुझ्नुपर्छ भने विरोध र आलोचना गर्न अधिकार पनि तिनलाई यही लोकतन्त्रले दिएको हो । लोकतन्त्रको सर्वाधिक महत्त्वपूर्ण पक्ष नै यही हो कि यसले आफूविरुद्ध पनि विचार अभिव्यक्त गर्ने स्वतन्त्रता आम व्यक्तिलाई प्रदान गर्दछ, जुन कुरा हिजोको राजतन्त्रमा सम्भव थिएन । लोकतन्त्रको मूल ध्येय नै आम व्यक्तिलाई अधिकारसम्पन्न बनाउँदै देशमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउनु हो ।

लोकतन्त्र दिवसका बारेमा चर्चा गरिरहँदा सर्वप्रथम लोकतन्त्रको अर्थ र परिभाषा के सन्दर्भमा कुरा गरेर नेपाली लोकतन्त्रको विश्लेषण गर्नु जरुरी हुन्छ । प्रसिद्ध दार्शनिक एरिस्टोटल (अरस्तु)ले लोकतन्त्रलाई परिभाषित गर्ने सन्दर्भमा लोकतन्त्रमा धनीभन्दा गरिबहरू बढी शक्तिशाली हुन्छन् किनकि समाजमा गरिबहरूको वर्चस्व हुन्छ भनेर भनेका छन् ।

अर्का प्रसिद्ध विचारक एवं अमेरिकाका पूर्वराष्ट्रपति अब्राहम लिंकनको, जनताद्वारा जनताका लागि जनतामार्फत गरिने शासन व्यवस्था नै वास्तविक लोकतन्त्र हो, भन्ने भनाइबाट आजको युगमा कोही पनि अनभिज्ञ छैनन् । लोकतन्त्रका बारेमा थोरै पनि जानकारी राख्ने जो कोहीले पनि लिंकनको यो भनाइका बारेमा थाहा पाएका छन् । यस शताब्दीका महान विचारक नोबेल पुरस्कार विजेता अमर्त्य सेनले लोककल्याणकारी राज्य र सरकारका सन्दर्भमा लोकतन्त्रको महत्त्व प्रस्तुत गर्दै

भनेका छन्- समकालीन समाजमा लोकतान्त्रिक मूल्यमान्यतालाई आत्मसात गरेको सरकारले मात्र जनताका आधारभूत आवश्यकता र चाहनालाई सम्बोधन गर्ने सामर्थ्य राख्छन् ।

अर्का विचारक समाजशास्त्री जेम्स माहोनीले व्यक्त गरेको विचार पनि निकै महत्त्वपूर्ण छ । उनको विचार मननीयमात्र छैन, विश्लेषण गर्ने हो भने उनको विचारले लोकतान्त्रिक शासन व्यवस्थाको परीक्षण गर्ने कसै पनि होभन्दा अस्वाभाविक हुँदैन । उनको शब्दमा- लोकतन्त्रले सहभागितामूलक शासन व्यवस्थामा विश्वास गर्दछ, पारदर्शिताको वकालत गर्दछ र उत्तरदायित्वलाई सधैँभरि आत्मसात् गर्दछ । उनको विचारको विश्लेषण गर्ने हो भने लोकतन्त्रका सन्दर्भमा आजको शासन सहभागितामूलक, पारदर्शी र उत्तरदायी हुनुपर्छ भन्ने कुरा स्पष्टरूपमा बुझ्न सकिन्छ । बुझ्नुपर्छ ।

पछिल्लो पुस्ताको लोकतन्त्रको कुरा गर्ने हो भने लोकतन्त्र प्रतिनिधिमूलक होइन सहभागितामूलक हुनु जरुरी छ । लोकतन्त्रका सञ्चालकहरूको ध्यान यसतर्फ जतिसक्ने छिटो आकर्षित हुनु आवश्यक छ ।

माथि उल्लिखित विभिन्न विचारहरूको आलोचना विश्लेषणको प्रयत्न गर्ने हो भने नेपाली लोकतन्त्रको विद्यमान अवस्थाबाट पूर्णतः सन्तुष्ट हुन सकिने अवस्था छैन । माथिका सबै विचारले नागरिक र जनतालाई केन्द्रमा राखेको छ । तर, नेपाली लोकतन्त्रको अवस्थाको मूल्यांकन गर्ने हो भने यहाँ जनतालाई केन्द्रमा राख्ने कुरामा अझै केही समस्या छन् ।

लोकतन्त्र दिवसको सन्दर्भमा एउटा कुरा स्वीकार गर्नुपर्छ, नेपाली लोकतन्त्र अझै पनि सुदृढ र संस्थागत हुने दिशामा अनेकौँ चुनौती र समस्या विद्यमान छन् । लोकतन्त्र धेरै हदसम्म जनतालाई आवश्यक सेवा प्रदान गर्ने सेवा प्रदायक संयन्त्र हो । तर, दुःखका साथ भन्नुपर्ने हुन्छ नेपाली लोकतन्त्रले आफूमा यो चरित्रको समुचित विकास अझै पनि गर्न सकेको छैन । विभिन्न नाममा हुने अनियमितता र भ्रष्टाचार नेपाली लोकतन्त्रका प्रमुख चुनौती बनेका छन् । यसैगरी नातावाद र कृपावाद अर्काथर धमिरा बनेका छन् । जवकि, यी विसंगतिहरूको लोकतन्त्रसंग कुनै साइनो हुँदैन ।

यस्तै विसंगतिहरूबाट समाजलाई मुक्त पारी जनतालाई आवश्यक सेवा सहजरूपमा प्रदान गर्ने प्रक्रियालाई चुस्त बनाउनु लोकतन्त्रको महत्त्वपूर्ण गुण हो । आज फस्केलाबाट लोकतन्त्र विरोधीहरूले लोकतन्त्र नै अफाप भयो भन्ने प्रचार गर्ने अवसर पाएका छन् र यसमा कुनै शंका छैन उनीहरूलाई यो अवसर नेपाली लोकतन्त्रका सञ्चालकहरूले नै प्रदान गरेका हुन् । लोकतन्त्रका पक्षपातीहरू यी विषयमा गम्भीर हुन नसक्दा अधिनायक र एकाधिकारवादीहरूका लागि यो स्थिति अनुकूल हुने

खतरा बढेको कुरालाई अस्वीकार गर्न सकिँदैन । कस्तीमा अहिले सरकारको नेतृत्वमा रहेकाहरूका लागि यी कुरा सोचनीय छन्, हुनुपर्दछ । लोकतन्त्रका सन्दर्भमा देखिएका र देखिने यी समस्या नेपालको मात्र नहुन सक्छ । कुनै न कुनै रूपमा विश्वमै यसबारे बहस चलिरहेका छन् । पछिल्ला दिनहरूमा विश्वमा लोकप्रियतावादको अवधारणाले स्थान बनाउन खोजेको पाइन्छ । आम व्यक्ति सिद्धान्त र व्यवहारभन्दा पनि यदाकदा लोकप्रियताको चास्नीमा फस्न पुग्छन् । यस्तो लोकप्रियताले व्यक्तिपूजनको अवस्थाको सिर्जना गर्दछ र यस्तो अवस्थाले कालान्तरमा लोकतन्त्र नै संकटमा पर्न सक्ने सम्भावना निम्त्याउन सक्छ ।

कुनै दुई मत छैन, विश्वकै उत्कृष्ट शासन व्यवस्था हो, यसमा शंका छैन तर लोकतन्त्र कहिल्यै पनि स्वयंमा पूर्णशासन प्रणाली होइन, यसमा पनि शंका हुन सक्दैन । सत्य त के हो भने लोकतन्त्र मात्र यस्तो शासन प्रणाली हो, जसले स्वयंमा उत्कृष्टताहरू थप्न र सर्वोत्कृष्ट बनाउन आवश्यक संयन्त्र, अवयव र सिद्धान्तहरूको उपस्थिति तथा संलग्नतालाई स्वीकार गर्छ । अन्तरव्यवस्थापिका परिषद्ले यस विषयमा चासो राख्ने गरेको छ र लोकतन्त्रलाई जनताको जिम्मेवार शासन प्रणालीका रूपमा विकसित गर्ने प्रयत्न थालेको छ ।

लोकतन्त्रको विकल्प भनेको निरन्तर लोकतान्त्रीकरण मात्र हो । लोकतन्त्रका मूल्य पद्धतिमा परिस्कृत गर्दै मानव चाहनाको उच्चतम सम्बोधनमार्फत प्रणालीगत सुधारमा चिन्तन-प्रवाह जारी छ । लोकतन्त्रले सामाजिक जीवनमा पारेको अद्भुत प्रभावलाई आज विश्वव्यापीरूपमा स्वीकार गरिएको छ । नेपालमा लोकतन्त्र र यसपछि गणतन्त्रको स्थापना भएको छ र विकसित भइरहेको छ । नागरिक साँच्चै सम्भू सम्पन्न भएका छन् र वैयक्तिक विकासको मार्गमा होमिएका छन् । नागरिकले विगतदेखि वर्तमानसम्मको अनुभवको आधारमा लोकतान्त्रिक शासनलाई उत्कृष्ट ठहर्‍याएका छन् । मूल कुरा हो जनताको जीवनस्तरमा सुधार । जनतालाई विश्वास छ, लोकतन्त्रले उनीहरूको आशालाई साकार रूप प्रदान गर्नेछ । कम्तीमा लोकतन्त्रका पक्षपातीबाट यस दिशामा सामूहिक प्रयत्न आवश्यक छ ।

लोकतन्त्र दिवस मनाइरहँदा योसँग जोडिएर थुप्रै विषय हाम्रासामु उपस्थित छन् । मूल विषय जनताले अनुभूत गर्ने उपलब्धि र राजनीतिक प्रणालीको संस्थागत विकासको कुरा हो । आमनेपाली जनताको ठूलो संघर्षपछि प्राप्त लोकतन्त्रको विद्यमान अवस्था र चित्रका सन्दर्भमा हामीले गम्भीर वस्तुगत विश्लेषण गर्नु आवश्यक छ । (लेखक राष्ट्रिय समाचार समितिका कार्यकारी अध्यक्ष हुन् ।)

► वैक्रथ भट्ट

गाउँमा को छ ? कोही छैन ! अब सहरमा पनि हुने छैन !

तर, गाउँ गाउँ नै छ । हराभरा खेती हुने, लटरम्म फलफूल फुल्ने डाँडापाखा उजाड देखिए । तीन तहको सरकार छ भन्थे, खै कहाँ छ ? कसैले देखेन । बरु त्यही सामाजिक सञ्जालमा सहरमा भएका अभद्र कुराहरू मात्र देखिए । परिवारको विखण्डन । सामाजिक मूल्य र मान्यतामाथि खै के-के बज्रिए ।

गाउँबाट सहर अर्नि सहरबाट समुद्रपारि । देशमा बल्छु भन्ने नै कोही छैन । जनताको सेवा गर्छु भन्दै राजनीतिमा हामफालेकाहरू त्यसलाई हावापारी गफले सहर चर्काइरहेको भिडियो भाइरल बनिरहेको देख्यो । आफैले आफैलाई धिक्काउँदै थियो । पार्टी, राजनीति, देश परिवर्तन त केवल सपनामात्र रहेछ । गाउँ छाडेर सहर छिरेको छोरो, सहरबाट पनि पलायन भएर 'अ'नागरिक बनिरहेको छ ।

प्रजातन्त्र प्राप्त गरेको ७० को दशकसम्म पनि नागरिकको मुहारमा उज्यालो छैन । खुसी छैनन् नेपाली जनता । लाखौँ मट्याङ्गोहरू समुद्रपारि निर्यात भइरहेका छन् । गाउँ रित्तिएको छ । भएका ब्यापकाहरूसँग पनि बोल्ने मान्छे छैन । छोराहरू खाडी भासिए, छोरीबुहारी 'नर्सिङ' कि 'तर्सिङ' भन्दै अस्ट्रेलिया, इजरायललगायत मान्छे स्थान लम्किए । कति त गाउँको उजाडलाई हेर्न नसकेर सहरमा रमितेचान्सेले छोराछोरी पढाउने भन्दै उतै बन्द कोठामा मस्त देखिए ।

जसरी सुम्पेका थिए त्यो सुम्पने मान्छे पनि छैन । हराउँदै गएको मनमा विदेशी इंसारामा राजनीति गर्नेहरूकै कारण आज प्रत्येक घर रित्तो भएको छ । त्यही भन्थेको छ । खेतवारी बढेको छ भनी भकारी रित्तिएर अन्तैबाट अन्न ल्याउनुपर्नेको छ, भीख मागेर ।

२००७ सालको परिवर्तनका लागि लडेका मट्याङ्गोहरूले के-के गुमाए के-के पाए थाहा छैन । तर, १७ वर्षअघि लोकतन्त्र ल्याउनेहरूले भने धेरै पाए । मात्र आफ्ना युवा पुस्ता नै व्यापार बनाइदिए । राजनीतिविना लगानीको व्यापार बन्थो । त्यसैले पनि गाउँको विकास हुन सक्दै सकेन । सत्तरी वर्षको प्रजातन्त्रमा जनताको नफेरिएको मुहार अहिले फेरिने त कुरै छैन । १८ वर्ष लक्का जवान भएका छोराछोरी १२ कक्षा सकिन नपाउँदै विदेश चिहार्इरहेका छन् । बाबुआमा भने सारा सम्पति बेचेर उतै पठाइरहेका छन् । आँखामा आँशु लिएर मन्द मुस्कान देखाएर छोराछोरी विदेश पलायन गरिरहेका छन् ।

त्यही भएर होला आजकल गाउँमा कोही भेटिँदैन । भेटिएकाले पनि कसैलाई चिन्दै चिन्दैन । सायद मट्याङ्गो अब गाउँ फर्कँदा उसले आफ्नो गाउँ पाउने छैन । गाउँ त खण्डहर बनाइदिइसकेको सत्ताको स्वाद लिन पल्केकाहरूले गाउँलाई ध्वस्त बनाइदिइसके । सायद पुर्बाले

दिवस अनि उपनिर्वाचनलाई मूल्यांकन गर्ने पुराना पुस्तालाई स्वीकार गर्न तत्पर छैन नयाँ पुस्ता । नयाँ पुस्ताको भावनामाथि खेलवाड गरिरहेका र चल्दै जान्छ भन्ने भिखारी सोच लिएकाहरूले आफ्ना सन्तानहरूका लागि त गरे निकै गरे होला । तर जनता र देवलाई पनि पाइला पाइलामा धोका दिइरहेका छन् ।

उनीहरू सोचिरहेका छन् हामीले त धोका दिएकै हो । आफ्नो स्वार्थ पूरा गरेकै हो । त्यो धोका र स्वार्थले मुटु चुँडिरहेको यिनलाई पतै छैन । अहिले जसरी गाउँमा कोही भेटिँदैन, त्यसैगरी विस्तारै सदरमुकाम र सहरमा पनि नेपाली युवा भेटिन मुस्किल पर्नेछ । यहाँ तिनै ठेकेदारले बाँडेका नागरिकताधारीहरूले नै रजगज गर्ने छन् । अनि सहर कसैको गुलाम बनेछ । त्यसबेला न त कांग्रेससँग शक्तिशाली कार्यकर्ता हुनेछ न त एमाले वा माओवादीसँग नै । विगतमा जसरी एउटा वाद र विचार बोकेर राष्ट्रियता र देशको मुहार परिवर्तन गर्न खोजे युवा पुस्ता राज्यले गुमाइसकेको हुनेछ ।

मट्याङ्गोहरू 'अ'नागरिककै रूपमा भए पनि त्यही समुद्रपारि बसेर गाउँमा ताल्ना मारिएको घर, बुढा वा आमा सम्झने र अहिलेका दलहरूलाई लोकतन्त्रकै नामम धिक्कानेबाहेक केही गर्न सक्ने छैनन् । त्यसैले मट्याङ्गोहरूको आँखामा आँशु होइन हंसो र खुसी ल्याउन राज्य चलाउनेहरूले ध्यान दिउन् ।

मतगणना तहकैको क्षेत्र नम्बर १ मा आइतबार सम्पन्न उपनिर्वाचनको सोमबार जिल्ला समन्वय समितिको भवनमा मतगणना गरिँदै ।

तस्विर: पूर्ण विक्रे. रासस

रसुवा अस्पतालमा स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम

रसुवा- जिल्ला अस्पताल रसुवाले आइतबारदेखि स्वास्थ्य विमाको काम अघि बढाएको छ । सबै नागरिकलाई स्वास्थ्य विमा गराई उपचार प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले अस्पतालले विमासम्बन्धी काम अघि बढाएको हो ।

जिल्लाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी प्रकाशचन्द्र अधिकारीले स्वास्थ्य विमा कार्यान्वयनको थालनी गरे । विमासम्बन्धी काम गर्न छुट्टै कार्यालय स्थापना भइसकेको छ । विमाले यथेष्ट उपचार सेवा प्रदान गर्ने भएकाले सबैलाई यस कार्यक्रममा सहभागी हुन अस्पतालका मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट डा. अमितकुमार शाहले आग्रह गरे ।

एउटा घरका पाँच जनासम्म परिवारका लागि एकमुष्ट तीन हजार ५०० रूपैयाँ प्रिमियम बुझाएर विमा गर्न सकिन्छ । एक वर्षसम्म बहाल रहने विमा काडैले एक लाख रूपैयाँसम्मको औषधिसहित सबै प्रकारका उपचार एवं परीक्षण गर्न सकिन्छ ।

स्वास्थ्य विमाको काड प्राप्त गरेका तर स्थानीय अस्पतालमा उपचार हुन नसकेका नागरिकलाई थप उपचार गराउन काठमाडौंको सरकारी अस्पतालमा पनि विमाले सहयोग गर्नेछ । जिल्लाका पाँच गाउँपालिकामध्ये कालिका गाउँपालिका धेरै बढीले सम्पूर्ण वडावासीलाई गत फागुनदेखि नै लागू हुनेगरी स्वास्थ्य विमा गराई रकम भुक्तानीसमेत गरेको छ । रासस

स्वास्थ्य ... पृष्ठ १ बाट जारी

लागि नवीकरण गर्नेमा सबैभन्दा बढी उपत्यकामा रहेका स्वास्थ्य संस्था छन् । उपत्यकाबाट १७४ वटा स्वास्थ्य संस्था नवीकरणको सूचीमा परेको मन्त्रालयले प्रकाशन गरेको विवरणमा देखिन्छ । यसबाहेक सुनसरी, भुजा, चितवन, नेपालगञ्ज, धनुषा, दाङमा रहेका स्वास्थ्य संस्था नवीकरणको सूचीमा परेका छन् । वैदेशिक रोजगार ऐन तथा वैदेशिक रोजगार नियमावली, २०६४ बमोजिम वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकले सरकारले तोकेका स्वास्थ्य संस्थाबाट मात्र स्वास्थ्य परीक्षण गराउनुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । सोहीअनुरूप स्वास्थ्य परीक्षण गर्न इजाजतपत्र लिएका स्वास्थ्य संस्थाहरूले हरेक वर्ष नवीकरण गर्दै आएका छन् ।

राष्ट्रिय सूचना केन्द्रको काम अगाडि बढाउन माग

रूपन्देही- वृत्तव उपमहानगरपालिकाका प्रमुख खलराज पाण्डेयले सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री रेखा शर्मालाई भेटेर वृत्तव उपमहानगरपालिकाका तर्फबाट सबै कामलाई अगाडि बढाउन अनुरोध गरेका छन् । वृत्तव-१२ मा निर्माण गर्ने भनिएको राष्ट्रिय सूचना केन्द्रको काम अगाडि बढाउनका लागि वृत्तव उपमहानगरपालिकाका तर्फबाट सबै प्रक्रिया पूरा भइसकेको बताउँदै उनले आवश्यक सहजीकरणका लागि मन्त्री शर्मासँग आग्रह गरे । उनले सञ्चार मन्त्रालयबाट स्थानीय सरकारलाई सूचना र सञ्चारका क्षेत्रमा सक्षम बनाउने गरी कार्यक्रम ल्याउन सुझाव दिए । उपमहानगर प्रमुख पाण्डेयले स्थानीय सरकारले साधन स्रोतको सीमितताका कारण सूचना र सञ्चारका क्षेत्रमा पर्याप्त काम गर्न नसकेको भन्दै

संघीय सरकारले स्थानीय सरकारलाई तथ्यांक र अभिलेख राख्नका लागि सहजीकरण गर्नुपर्ने बताए । उनले संघीयताको मर्मअनुसार स्थानीय सरकारका अधिकार कार्यान्वयनमा सकारात्मक भूमिका निर्वाह गर्नका लागि मन्त्री शर्मासँग अनुरोध गरे । भेटका क्रममा मन्त्री शर्मांले वृत्तवको सञ्चार केन्द्र निर्माणको काम छिट्टै नै अगाडि बढ्ने विश्वास दिलाइन् । उनले संघीय सरकार र स्थानीय सरकारका बीचमा सहकार्य र समन्वयबाट प्रभावकारी काम हुनसक्ने बताइन् । प्रमुख पाण्डेयले राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समितिका अध्यक्ष डा. किरण पौडेलसँग भेट गरी वृत्तवको चुरे क्षेत्रको पहिरो नियन्त्रणमा दीर्घकालीन समाधान खोज्न आग्रह गरेका छन् । उनले स्थानीयवासीलाई जोखिममुक्त बनाउँदै चुरेको संरक्षण गर्न राष्ट्रपति चुरे-तराई मधेश संरक्षण विकास

समितिसहित संघीय सरकारको प्रभावकारी कार्यक्रम आवश्यक रहेको उल्लेख गरे । भेटका क्रममा राष्ट्रपति चुरे-तराई मधेश संरक्षण विकास समितिका अध्यक्ष पौडेलले पहिरो नियन्त्रण र जोखिम न्यूनीकरणका लागि सक्दो प्रयास गर्ने बताए । यसैगरी, वृत्तव उपमहानगरपालिकाका प्रमुख पाण्डेयले सोमबार भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिवी निवारण मन्त्रालयका सचिव डा दामोदर रेग्मीसँग भेटेर अव्यवस्थित बसोबासीलाई लालपुर्जा दिँदा लिडने राजस्व घटाउन माग गरे । उनले अव्यवस्थित बसोबासीले राजस्व तिन नसकेका कारण लालपुर्जा वितरण रोकिएको बताउँदै राजस्व घटाउनुपर्ने धारणा राखे । उनले अव्यवस्थित बसोबासीले लालपुर्जा प्राप्त गरेको १० वर्षसम्म किनवेच गर्न नपाउने व्यवस्था संशोधन गरी घटाउनुपर्ने बताए । रासस

साउदीमा वैदेशिक रोजगारको अवसर
कम्पनी : JMRRN OPERAION & MAINTENANCE
पुर्त स्वीकृति मिति २०८०/०५/१६ पुन विज्ञापन स्वीकृति मिति २०८०/०५/१९ LT. No.261048 चलावी नं. ६०९५९३५

युएईमा वैदेशिक रोजगारको अवसर
कम्पनी : ZIA GENERAL SECURITY GUARD SERVICES LLC
पुर्त स्वीकृति मिति २०८०/०५/१९ पुन विज्ञापन स्वीकृति मिति २०८०/०५/१९ LT. No. 285249 चलावी नं. ६०२००६६०

वालिड नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
वालिड, स्याडजा
गडणकी प्रदेश, नेपाल
krishi Connect A Comprehensive Agricultural Value Chain Platform and mobile application कार्यको लागि दरभाउपत्र आह्वानको सूचना

साउदीमा वैदेशिक रोजगारको अवसर
कम्पनी : ABDUL MAJEED ABDUL RAHMAN AL JERAISI RECRUITMENT COMPANY BRANCH
पुर्त स्वीकृति मिति २०८०/०५/२० पुन विज्ञापन स्वीकृति मिति २०८०/०५/१९ LT. No. 257820 चलावी नं. ६०९५९३६८

साउदीमा वैदेशिक रोजगारको अवसर
कम्पनी : KALIFAH AL-BATEA ESTABLISHMENT FOR GENERAL CONTRACTING
पुर्त स्वीकृति मिति २०८०/०५/१८ पुन विज्ञापन स्वीकृति मिति २०८०/०५/१९ LT. No 27491 चलावी नं. ६०९५९३६६

साउदीमा वैदेशिक रोजगारको अवसर
कम्पनी : RWAKEZ AL OSTOURA CONTRACTING CO.
पुर्त स्वीकृति मिति २०८०/०५/१८ पुन विज्ञापन स्वीकृति मिति २०८०/०५/१९ LT. No. 280347 चलावी नं. ६०९५९३६८

Pari Overseas Pvt. Ltd.
Sinamangal, Kathmandu, Nepal - Tel:-+977-4490447, 4490448
Email:-parioverseas1177@gmail.com, Web:-www.parioverseas.com

बुटवलमा रहेको सांगीतिक व्याण्ड 'अमध्यम'ले दोस्रो गीत 'बैशालु'को भिडियो सार्वजनिक गरेको छ । नेपाली नयाँ वर्ष २०८० को अवसर पारेर व्याण्डले दोस्रो गीत दर्शकमाफ ल्याएको हो । अघवन नेटवर्कले निर्माण गरेको गीतमा सुजल रानाको स्वर, सिओन जिओनको गीतार, ओम शंकर श्रेष्ठ र अमध्यम व्याण्डको शब्द, विजय विश्वकर्माको बेस गीतार, सेठ सुनार र कमल कार्कीको ड्रम, सन्ध्या रसाइलीको ब्याक भोकल छ । गीतमा साजन श्रेष्ठ र सिओन जिओनको मिक्सिङ तथा एरेन्ज, साजन श्रेष्ठको मास्टरिङ र म्युजिक हबको स्टुडियो छ ।

मंगलबार, १२ वैशाख २०८० (Tuesday, April 25, 2023)

गोकर्णेश्वरमा मनाइयो पाँचदिने कान्तिभैरव जात्रा

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- गोकर्णेश्वर नगर क्षेत्रमा मनाइने कान्तिभैरव जात्रा सकिएको छ । वैशाख कृष्ण चतुर्दशीदेखि वैशाख शुक्ल तृतीया (अर्थात् अक्षय तृतीया) पाँच दिनसम्म चल्ने यो जात्रा आइतबार सकिएको हो । श्रीभैरव, श्रीकुमार र श्रीगणेशको मूर्तिलाई आकर्षक रूपमा सिंगारी तीनतले खटमा विराजमान गराई तीनवटा रथलाई धार्मिक विधिपूर्वक पूजा-आजा गरी, बाजागाजा, गीत र नाचगानका साथ टोल परिक्रमा गरी यो जात्रा मनाइन्छ ।

वैशाख कृष्ण चतुर्दशीका दिन जात्रा क्षेत्रमा सरसफाई ध्वजापतकाले सहरलाई सिंगार गरी मध्यरातमा श्रीभैरव, श्रीगणेश र श्रीकुमारको तान्त्रिक विधिअनुसार पूजा गरेर जात्रालाई जगाउने प्रचलन रहेको छ । तीने देवताका रथलाई पुनः सिन्दुरजात्रा गरी गोकर्णेश्वरका विभिन्न क्षेत्रमा परिक्रमा गरिन्छ । औसीका दिन साँझ डबलीको दार्याबायाँ श्रीगणेश र श्रीकुमार एवं बीचमा श्रीभैरवको रथ विसाएपछि कान्तिभैरव वैशाख शुक्ल प्रतिपदाका दिन पूजा गरेपछि मात्रै रथ उठाइने गोकर्णेश्वर-४ का वडाध्यक्ष जयराज महतले बताए ।

रखिन्छ । श्रीगणेश र श्रीकुमारको रथ पनि त्यहाँ सिंगारेर राखिएको हुन्छ । चतुर्दशीका दिन विहान गुठियारले तामाको सानो गणेश मूर्तिलाई ढक्कीमा राखी गुठियारगणेशमा लगी राख्छन् । गुठियारगणेशलाई दिनभर स्थानीयवासीले पूजा गर्दछन् । साँझमा गणेशको मूर्तिलाई परम्परागत बाजागाजासहित रथारोहण गरी गोकर्णेश्वरको ऐतिहासिक प्रमुख पुरानो बस्ती गोकर्णेश्वरको बीचमा लगी विसाइन्छ । यसपछि ऐतिहासिक गोकर्णेश्वरको भैरव मन्दिरबाट भैरवको मूर्ति निकालिन्छ । निकालिएको मूर्तिलाई गुठियारबाट बलि चढाइ पूजा गरिन्छ । स्वर्णमय भण्डा र गजुरसहितको सिंहासनलाई तीनपटक मन्दिरको परिक्रमा गराइन्छ । सिंगारिएको तीनतले रथमा भैरवको मूर्तिलाई आरोहण गराइ बाजा बजाइ हर्षबढाई गरिन्छ र रथलाई गोकर्णेश्वर

क्षेत्रका टोलटोलमा परिक्रमा गरिने प्रचलन रहेको वडाध्यक्ष महतले बताए । भातको देवता अर्थात् भाते चौलाई कान्तिभैरवको सौगात मानिन्छ । तीन स्थानमा ब्रत बसेका तीन जना गुठियारले एक/एक पाथी भातको देवता बनाउँछन् । पाकदापाकैको भातलाई फिक्केर गुठियारले भातको मूर्ति बनाउनुपर्ने धार्मिक विधि छ । भातको अरुले मूर्तिलाई दुईजनाले बोकेर तुलजा भवानीको मन्दिरमा लैजाने परम्परा रहेको महतले बताए ।

मन्दिरमा भातको देवता लिन जात्रालु रथसहित जाने गर्दछन् । रथलाई तुलजा पुजा गरिन्छ । स्वर्णमय भण्डा र गजुरसहितको सिंहासनलाई तीनपटक मन्दिरको परिक्रमा गराइन्छ । सिंगारिएको तीनतले रथमा भैरवको मूर्तिलाई आरोहण गराइ बाजा बजाइ हर्षबढाई गरिन्छ र रथलाई गोकर्णेश्वर

काममा जात्रालुको भीड लाग्ने गरेको छ । उत्तर बाहिनी कान्तिभैरव मन्दिर प्रांगणमा भाते देवतासहित भैरवको रथ पुऱ्याएपछि तीनपटक मन्दिर परिक्रमा गराइन्छ । रथलाई मन्दिरको ३२ पटक परिक्रमा गराएर मात्र विसाउनुपर्ने धार्मिक विश्वास छ । रथ विसाएपछि भैरवको प्रसाद लिन सहभागीबीचमा तछाडमछाड हुने गर्दछ । पहिलोपटक प्रसाद पाउने मानिस निकै भाग्यमानी हुने धार्मिक विश्वास छ । गोकर्णेश्वर नगरपालिका-४ बाट प्रतिपदाका दिन मध्याह्न सिंगो बांसको पाँचवटा आँखामा पाँचथरी कपडाका ध्वजा बाँधी बाजागाजासहित श्रीभैरवको तान्त्रिक पूजा गरी बलि चढाउने प्रचलन छ ।

यसपछि ध्वजा भएको बाँसको टुपाले रथको गजुरमा जुधाएर रथ उठाइ डडुलाछीमा लगिन्छ । यस दिन गोकर्णेश्वर नगरपालिकाका ऐतिहासिक १० गाउँका मानिस पूजा सामग्रीसहित आएर पूजा गर्दछन् । यसरी पूजा गरेपछि स्थानीयले आफन्त र नाता कुटुम्बालाई घरमा बोलाई भोज खुवाउने प्रचलनसमेत भएको उनले बताए ।

वैशाख शुक्ल तृतीया र तृतीयाका दिन पनि रथलाई गोकर्णेश्वर नगरपालिकाका विभिन्न क्षेत्रमा घुमाइन्छ । वैशाख शुक्ल तृतीया अर्थात् अक्षय तृतीयाका दिन साँझ भैरवलाई मन्दिरभित्र प्रवेश गराएपछि ऐतिहासिक पाँचदिने जात्रा सम्पन्न हुने वडाध्यक्ष महतले बताए । जात्रा सञ्चालनका लागि लिच्छविकालदेखि गुठीको व्यवस्था गरिएकामा हाल गुठी मासिएपछि गोकर्णेश्वर नगरपालिकाले जात्राको खर्च वेहोर्ने गरेको उनले जानकारी दिए ।

कृपा र सोनुले पाए 'राइजिङ स्टार'को उपाधि

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- 'राइजिङ स्टार-२०२३'को उपाधि जुनियरतर्फ इपिएस स्कूल, मीन भवनमा ५ कक्षाका अध्ययनरत कृपा गौतमले जितेकी छन् । यस्तै, सिनियरतर्फ नेशनल एकेडेमी, शंखमलमा ७ कक्षाका अध्ययनरत सोनु महतारा जितेकी । विजेताद्वयले नगद ५० हजारसहित विभिन्न उपहार प्राप्त गरेका छन् । क्रियटिभ वर्ल्ड नेपालद्वारा काठमाडौंमा आयोजना भएको प्रतियोगिताको यस सातौँ संस्करणमा फस्ट रनरअप जुनियरतर्फ पवन प्रकृति हाइस्कूल, इमाडोलमा कक्षा ५ मा अध्ययनरत आर्कृति खापुङ र सिनियरतर्फ ग्रामर पब्लिक स्कूलमा कक्षा ७ मा अध्ययनरत सुजा शाह भएका छन् ।

यस्तै, सेकेन्ड रनरअपको उपाधि जुनियरमा इडनब्रीज एकेडेमी, धापासीमा कक्षा ३ मा अध्ययनरत

आलियाना अलि र सिनियरतर्फ केएमसी स्कूलमा कक्षा ९ मा अध्ययनरत एरिका अधिकारी भएका छन् । प्याब्सन काठमाडौंको सहकार्यमा सम्पन्न कार्यक्रममा ८७ जना काठमाडौंका विभिन्न स्कूलमा अध्ययन गर्ने कक्षा २ देखि ९ सम्मका विद्यार्थी सहभागी थिए । प्रतियोगिताको निर्णायकमा प्याब्सन काठमाडौंका उपाध्यक्ष रिता राई दाहाल, प्रभु वैकका चिफ म्यानेजर मन्जयराज पाण्डे, राष्ट्रिय बालअधिकार परिषदका उपाध्यक्ष वम बानियाँ, गायक अशोक मुकारुङ, मिस मंगोल २०२२ की विजेता पासाड डोल्मा शेर्पा, डान्सिङस्टारका विजेता छिडि शेर्पा, राइजिङ स्टार सिजन ४ का विजेता अस्मिता अधिकारी र राइजिङ स्टार सिजन ५ का विजेता प्रशुन बडाल थिए । कार्यक्रमको कार्यकारी व्यवस्थापन प्राज्ञ एवं संगीतकार शान्तिराम राईले गरेका बताए ।

एसिसी पुरुष प्रिमियर कप

नेपाल सेमिफाइनलमा

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- वर्षाको कारण एसिसी प्रिमियर कपमा नेपाल र साउदी अरबले सोमवार अंक बाँडेका छन् । साउदीसँग अंक बाँडेसँगै नेपाल प्रतियोगिताको सेमिफाइनलमा पुगेको छ । समूह 'ए' मा रहेका नेपाल र साउदीले माथिल्लो मूलपानी मैदानमा आ-आफ्नो तेस्रो खेल खेले तय थियो । तर, वर्षा नरोकिएपछि टस समेत नभई खेल रद्द भएको छ । साइ १० बजे पानी रोकिएपछि मूलपानी क्रिकेट मैदानमा

हाकिएको पिचको कभर हटाइएको थियो । यता, आउट फिल्ड सुपर सापरले सुकाइएको थियो । तर, साइ ११ बजेपछि पुनः पानी पर्न थालेपछि पिच कभरले फेरि हाकिएको थियो । खेल रद्द हुने भएपछि नेपाली टोलीका सम्पूर्ण खेलाडी मैदानमा उपस्थित दर्शकसँग फोटो खिचेर बाहिरिएका थिए । प्रतियोगितामा नेपालले यस अघि लगातार दुई खेल जितेको थियो । नेपालले पहिलो खेलमा मलेसियालाई ६ विकेटले पराजित

गरेको थियो । यस्तै दोस्रो खेलमा ओमानलाई ८४ रनले हराएको थियो । यता, साउदीले पहिलो खेलमा मलेसियासँग ८ विकेटले पराजित भएको थियो । दोस्रो खेलमा साउदीले कतारलाई ७ विकेटले पराजित गरेको थियो । शीर्ष स्थानमा रहेको नेपालको ३ खेलबाट ५ अंक रहेको छ । साउदी ३ अंकसहित तेस्रो स्थानमा छ । नेपाल सेमिफाइनलमा प्रवेश गरिसकेको छ । नेपालले अन्तिम खेल विहीनार कतारसँग खेल्ने छ ।

रंगशाला

एपिएफ र न्यु डायमण्ड सेमिफाइनलमा

प्रभाव संवाददाता

ललितपुर - ललितपुरमा जारी 'मेयर कप - २०८०' खुल्ला महिला तथा पुरुष भलिबल प्रतियोगितामा महिलातर्फ एपिएफ र न्यु डायमण्ड सेमिफाइनल प्रवेश गरेका छन् ।

सोमवार जावलाखेल भलिबल प्रशिक्षण केन्द्रको कभर्डहलमा भएको खेलमा न्यु डायमण्डले ललितपुर महानगरपालिका र एपिएफले परोपकार गर्ल्स होस्टेललाई ३-० को सोभ्रो सेटमा पराजित गर्दै एक खेल अगावै सेमिफाइनल प्रवेश गरेका हुन् । न्यु डायमण्डले ललितपुर महानगरलाई २५-१, २५-१२ र

२५-८ को सेटमा पराजित गर्नु भने एपिएफले परोपकारलाई २५-६, २५-४ र २५-३ को सेटमा पाखा लगायो ।

पुरुषतर्फको खेलमा पुलिसले पाटन बहुमुखी क्याम्पस र आर्मीले बोगटी समाज ललितपुरलाई ३-० को सोभ्रो सेटमा हरायो । पुलिसले पाटन बहुमुखीमाथि २५-१३, २५-१० र २५-१४ को स्कोरमा र आर्मीले बोगटी समाजलाई २५-८, २५-१४ र २५-९ को स्कोरमा हरायो ।

ललितपुर महानगरपालिकाद्वारा आयोजित प्रतियोगिताको विजेता टिमले समान २ लाख, उपविजेताले १ लाख र तेस्रो हुनेले ५० हजार रूपैयाँ पुरस्कार प्राप्त गर्नेछन् । सर्वोत्कृष्ट खेलाडीलाई जनही १० हजार र विधागततर्फको उत्कृष्ट खेलाडीलाई जनही ५ हजार रूपैयाँ दिईने आयोजकले जनाएको छ ।

विमालेख हरायो

मेरो निम्न व्यहोराको नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स क. लि.को विमालेख शान्तिनगरबाट बानेश्वर जंदा हराएको हुनाले पाउनुहुने महानुभावले नजिकको प्रहरी चौकी वा निम्न ठेगानामा खबर गरिदिनु होला ।
नाम : अब्दुल राई
विमालेख नं. : ३०१०२२८२५
मोबाइल नं. : ९८६९८९१०८९

विमालेख हरायो

मेरो निम्न व्यहोराको नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स क. लि.को विमालेख शान्तिनगरबाट बानेश्वर जंदा हराएको हुनाले पाउनुहुने महानुभावले नजिकको प्रहरी चौकी वा निम्न ठेगानामा खबर गरिदिनु होला ।
नाम : एलेक्स राई
विमालेख नं. : ३०१०२२८२०३
मोबाइल नं. : ९८६९८९१०८९

शुक्लाफाँटा नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

भलारी, कञ्चनपुर
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयको सूचना

(सूचना प्रकाशित मिति २०८०/०१/१२)

यस कार्यालयको आ.व. २०७९/०८० अन्तर्गत तपसिल बमोजिमको निर्माण कार्यका लागि मिति २०७९/११/२३ गतेको राष्ट्रियस्तर पत्रिकामा प्रकाशित सूचीअनुसार न्यूनतम मूल्याङ्कित सारभूत रूपमा प्रभावग्राही देखिन आएको बोलपत्र स्वीकृतका लागि छनोट भएको हुँदा सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ४७ को प्रयोजनार्थ सोही ऐनको दफा २७ को उपदफा (२) र (३) बमोजिम सम्बन्धित सबै बोलपत्रदाताहरूको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

सि.नं	ठेक्का नं.	निर्माण कार्यको विवरण	छनोट भएका बोलपत्रदाताको विवरण	कबोल अंक (मु.अ.कर र पी.एस सहित) रु.
१.	SMP/079-80/NCB/WSP/22	Construction of Water Supply Project for Shuklaphanta Municipality ward no 2 , near miteri pool	Uchakoti Drilling and Construction Company Pvt.Ltd, Dhangadhi Kailali	६,८०,९८,८६९.०२

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

तृषा र सुमेश प्रथम

पोखरा (प्रस)- पोखरा महानगरपालिका खेलकुद विकास समितिले आयोजना गरेको अन्तर वडास्तरीय टेबल टेनिस प्रतियोगितामा वडा नम्बर ९ को टोलीले बर्चस्व कायम गरेको छ । चार विधामा प्रथम, द्वितीय र तृतीय भएका १६ खेलाडीमध्ये ५ जना पोखरा-९ का छन् । महिला सिंगल्समा वडा नम्बर ९ की तृषा गुरुङ प्रथम, वडा नम्बर ९ कै मुना थापा द्वितीय, वडा नम्बर ७ की पद्मा थापा र वडा नम्बर ४ की सिजल बानियाँ तृतीय भए । महिला डबल्समा वडा नम्बर ९ कै तृषा र मुनाको जोडी प्रथम, वडा नम्बर ४ का सकिया पोखरेल र सिजल बानियाँ द्वितीय भएको आयोजकले जनाएको छ । वडा नम्बर ७ का पद्मा थापा र सानिया श्रेष्ठ, वडा नम्बर २३ का एलिना श्रेष्ठ र राजश्री अधिकारीको जोडी तृतीय भएको खेलकुद विकास समितिका सदस्य सचिव सुवास खड्काले

जानकारी दिए । पुरुष सिंगल्समा वडा नम्बर ९ का सुमेश लामा प्रथम, वडा नम्बर १७ का किसन जिरी द्वितीय, वडा नम्बर १५ का रूपबहादुर गुरुङ र वडा नम्बर १७ का प्रितम गुरुङ तृतीय भए ।

पुरुष डबल्समा वडा नम्बर १७ का किसन जिरी र प्रितम गुरुङको जोडी प्रथम, वडा नम्बर १५ का दीपकराज गिरि र रूपबहादुर गुरुङ द्वितीय हुन सफल भए । वडा नम्बर १४ का नवीन गुरुङ र दिपनिशान शाही, वडा नम्बर ९ का सुमेश लामा र अनुश कुँवरको टोली तृतीय भएको कास्की जिल्ला टेबल टेनिस संघका अध्यक्ष एवं खेल संयोजक उत्तम जोशीले जानकारी दिए । महिला सिंगल्स, महिला डबल्स, पुरुष सिंगल्स र डबल्स गरेर आइतबार र सोमवार चार विधामा भएको प्रतियोगितामा १७ वटा वडाका ४९ जना खेलाडी सहभागी थिए ।

छपावाला सुन / तेजाबी सुन / चाँदी	प्रति तोला -	प्रति तोला -	प्रति तोला -
	१०९१००	१०८६००	१४२०

हिउँ परेपछि... म्याग्दीको अन्नपूर्ण गाउँपालिका-६ स्थित पर्यटकीयस्थल घोडेपानीमा सोमबार अपराह्न परेको हिउँ।
तस्वीर: सन्तोष गौतम, रासस

रोजगारी सिर्जना हुनेगरी लगानी गर्न एडिबीलाई आग्रह

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- नेपालले एशियाली विकास बैंकलाई उत्पादन र रोजगारी सिर्जना हुने परियोजनामा लगानी गर्न आग्रह गरेको छ। राष्ट्रिय योजना आयोगका उपाध्यक्ष डा. मीनबहादुर श्रेष्ठ र एशियाली विकास बैंक (एडिबी) का देशीय निर्देशक अर्नोड कौकोइसवीच आज सिंहदरवारमा भएको भेटमा उपाध्यक्ष श्रेष्ठले सरकारले उत्पादन र रोजगारी दिने खालका कार्यक्रम ल्याउने जनाउँदै त्यस्ता परियोजनामा लगानी बढाउन आग्रह गरेका हुन्। उनले नेपालमा उत्पादनमूलक र रोजगारी सिर्जना हुने परियोजनामा लगानी आवश्यक रहेको औल्याए। छलफलमा उपाध्यक्ष डा. श्रेष्ठले नेपालको विकासमा बैंकले गरेको सहयोगप्रति आभार प्रकट गरे। उनले आगामी दिनमा समेत सरकारलाई बैंकको सहयोग निरन्तर हुने विश्वास व्यक्त गरे। सो क्रममा उनीहरूबीच आयोग र बैंकबीचको सहकार्य तथा बैंकको सहयोगमा सञ्चालित आयोजनाको

प्रभावकारी कार्यान्वयन सम्बन्धमा छलफल भएको थियो। बैंकका देशीय निर्देशक कौकोइसले हालै एडिबीले नेपालमा गरेको लगानीको 'पोर्टफोलियो रिभ्यू' भएको जानकारी दिँदै नयाँ सरकारले ल्याएका नयाँ परियोजनामा लगानी गर्न एडिबी तयार रहेको बताए। एडिबीले लगानी गरेका नेपालका विकास परियोजनाको 'पोर्टफोलियो' सुधारिएको उनको भनाइ थियो। बैंकले नेपालको भौतिक पूर्वाधारलागत क्षेत्रमा करिब रु चार खर्ब २१ अर्ब (३.२ बिलियन डलर) बराबरको लगानी गरेको छ। सन् २०२२ सम्ममा बैंकले ऊर्जा, यातायात, कृषि, खानेपानी, सहरि पूर्वाधार, सेवा क्षेत्र, ग्रामीण विकास र प्राकृतिक स्रोत, स्वास्थ्य शिक्षालागत क्षेत्रमा त्यस्तो लगानी गरेको हो। मेलम्ची खानेपानी आयोजना, गौतमबुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, माथिल्लो त्रिशूली जलविद्युत् आयोजनालागतलाई दर्जनाई आयोजनामा बैंकले लगानी गरेको छ। गत वर्ष मात्र बैंकले नेपाललाई २५ करोड ५० लाख अमेरिकी डलर बराबर ऋण लगानी गरेको थियो। पोर्टफोलियो रिभ्यू कार्यक्रममा बैंकले सहरि खानेपानी तथा सरसफाइ आयोजना, बाग्मती नदी बेसिन सुधार, ग्रामीण उद्यम वितीय आयोजना र विद्युत् प्रसारण तथा वितरण दक्षता अभिवृद्धि आयोजनालागतलाई पुरस्कृतसमेत गरेको थियो।

सेयर बजारमा भिनो अंकको सुधार

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- साताको पहिलो दिन कारोबार दोहोरो अंकको गिरावट देखिएको पुँजीबजारमा सोमबार दोस्रो दिन भने भिनो अंकको सुधार देखिएको छ। नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज (नेप्से) परिसूचक दुई दशमलव ५१ अंकले बढेर एक हजार आठ सय ८८ दशमलव ३२ अंक कायम भएको हो। दुई सय ७० वटा कम्पनीको २२ लाख ६० हजार आठ सय २३ कित्ता सेयर ३२ हजार दुई सय १३ पटक खरिदविक्री हुँदा कारोबार रकम भने रु ७५ करोड १३ लाख ३० हजार तीन सय ९३ मा खुम्चिएको छ। बैंकिङ, होटल तथा पर्यटन, लगानी र निर्जीवन विमा समूहको उपसूचक घटेको छ भने बाँकी सबै समूहको उपसूचक बढेको छ। बैंकिङ समूह शून्य दशमलव १६, होटल तथा

पर्यटन समूह ६५ दशमलव ८२, लगानी समूह शून्य दशमलव ०८ र निर्जीवन विमा समूह १९ दशमलव १९ अंकले घटेको हो। सबैभन्दा धेरै जीवन विमा समूह ८२ दशमलव १० अंक र उत्पादन तथा प्रशोधन समूह २५ दशमलव १८ अंकले बढेको छ। त्यस्तै विकास बैंक समूह २४ दशमलव ५४, वित्त समूह

सात दशमलव १४, जलविद्युत् समूह सात दशमलव २२ र लघुवित्त समूह तीन दशमलव ९५ अंकले बढेको छ। त्यस्तै म्युचुअल फन्ड शून्य दशमलव १६, व्यापार समूह चार दशमलव ४६ र अन्य समूह चार दशमलव ४९ अंकले बढेको छ। कारोबारमा सबैभन्दा धेरै पिपुल्स पावर लिमिटेडको सेयर मूल्य आठ दशमलव ११ प्रतिशतले बढेको छ भने सबैभन्दा धेरै घटनेमा कालिञ्चोक दर्शन लिमिटेडको सेयर मूल्यमा नौ दशमलव ६२ प्रतिशतको गिरावट देखिएको छ। कारोबार रकम र कारोबार भएका सेयर संख्याका आधारमा कालिञ्चोक दर्शन लिमिटेड पहिलो स्थानमा देखिएको छ। यो कम्पनीको रु आठ करोड ८१ लाख ७८ हजार दुई सय २१ बराबरको एक लाख पाँच हजार छ सय ३६ कित्ता सेयर किनबेच भएको छ।

मोदी इनर्जीले आइपिओ आह्वानपत्र सच्यायो

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- मोदी इनर्जीले आइपिओ विक्रीका लागि जारी गरेको आह्वानपत्र सच्याएको छ। आइतबार प्रकाशित गरिएको आह्वानपत्रमा यसअघि प्रकाशित आह्वानपत्रमा भने सर्वसाधारणका लागि ५९ लाख ९४ हजार ४२० कित्ता सेयर निष्काशन गरिने थियो जसलाई सच्याएर सर्वसाधारणमा ५५ लाख ५९ हजार ४२० कित्ता रहेको कम्पनीले जनाएको हो। कम्पनीले वैशाख १९ गतेदेखि सर्वसाधारणका लागि आइपिओ विक्री खुला गर्न लागेको छ। प्रतिकित्ता १०० रुपैयाँको दरले न्यूनतम १० कित्तादेखि अधिकतम १ लाख कित्तासम्म आवेदन दिन सकिनेछ। यसमा वैशाख २४ गतेसम्म आवेदन दिन सकिने कम्पनीले जनाएको छ। यो समयसम्ममा सबै सेयर विक्री नभएमा भने

जेठ २ गतेसम्म खुला रहनेछ। कम्पनीले कुल ७२ लाख ५० हजार कित्तामध्येवाट आयोजना प्रभावित क्षेत्रका स्थानीय वासिन्दा र वैदेशिक रोजगारीमा रहेका नेपालीलाई यसअघि नै आइपिओ बाँडफाँट गरिसकेको छ। त्यस्तै, सामूहिक लगानी कोषमा ३ लाख २२ हजार २८० कित्ता सेयर र कर्मचारीका लागि १ लाख २८ हजार ९१० कित्ता सेयर सुरक्षित गरिएको छ। बाँकि ५५ लाख ५९ हजार ४२० कित्ता सेयरमा सर्वसाधारण लगानीकर्ताले आवेदन दिन सक्ने कम्पनीले जानकारी गराएको छ। यस आइपिओलाई रेटिड एजेन्सी इन्फोमेटिक्स नेपालले वित्तीय दायित्व बहन गर्ने क्षमतामा औसत जोखिम रहेको जनाउने 'आइआरएन डबल बी प्लास रेटिड' प्रदान गरेको छ। विक्री प्रबन्धक सनराइज क्यापिटल रहेको छ। सर्वसाधारणले सी-आय्वा प्रणालीमार्फत आवेदन दिन सक्नेछन्।

स्वदेशी सवारीसाधन दर्तामा सहजीकरण गरिने

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- सरकारले नेपालमै उत्पादन भएका यात्रीलागायत सवारीसाधनको दर्ताका लागि कानुनी जटिलता सहजीकरणका लागि पहलकदमी लिएको छ। भौतिक पूर्वाधार तथा यातायातमन्त्री प्रकाश ज्वालाले नेपालमा उत्पादन भएका सवारीसाधन सञ्चालनमा देखिएको कानुनी जटिलता तत्काल समाधान गर्न पहल गरिने बताए। मन्त्री ज्वालाले सोमबार मन्त्रालय मातहतका कर्मचारी र रोकारवाला निकायसँग कार्यविधि संशोधनका लागि निर्देशन दिएका हुन्। 'दुई दिनभित्र नेपालमा उत्पादन भएका सवारीसाधनको दर्ता र सञ्चालनको समस्या हल हुन्छ', उनले भने, 'स्वदेशीमै उत्पादन भएका सवारीसाधनलाई हामी प्रोत्साहन गर्छौं, तर त्यसको सुरक्षा, सुलभ मूल्यमा होस् भन्नेमा हाम्रो चासो छ।' नेपालमा उत्पादन भएका सवारीसाधनको दर्ता र सञ्चालनमा लामो समयदेखि जटिलता रहँदै आएको थियो। मन्त्री ज्वालाले नेपाली उत्पादनलाई प्रोत्साहन र सहजीकरण गरिने उल्लेख गरे। कानुनी जटिलतालाई तत्काल हल गर्न यातायात

सात दिनभित्र मन्त्रिपरिषद् लगिने

काठमाडौं (प्रस)- नेपालमा उत्पादित सवारीसाधन दर्ता प्रक्रियामा देखिएको कानुनी जटिलता हल गर्न सम्बन्धित कानूनहरू संशोधन गरी मन्त्रिपरिषदा प्रस्ताव ल्याइने भएको छ। सवारीसाधन दर्तासम्बन्धी समस्या रहेको विषयमा जनचासो सम्बोधन गर्दै प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'ले तत्काल समस्या समाधान गर्न निर्देशन दिएपछि, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालयले सरोकारवाला निकायहरूसँग गरेको छलफलमा उक्त निर्णय भएको हो। प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालयका सचिव गणेशप्रसाद पाण्डेको संयोजकत्वमा बसेको बैठकले 'यातायात व्यवस्थापन कार्यविधि निर्देशिका, २०६०' मा आवश्यक संशोधन गरी नेपालमा उत्पादित सवारीसाधन दर्ता गर्नका लागि भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयले तीन दिनभित्र आवश्यक व्यवस्था मिलाउने निर्णय गरेको हो।

यसैगरी, सचिव पाण्डेका अनुसार नेपालमा उत्पादित सवारीसाधन दर्ताका लागि 'सवारी तथा यातायात व्यवस्था नियमावली, २०५४' मा आवश्यक सुधार गर्न संशोधनको प्रस्ताव भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयले सात दिनभित्रमा मन्त्रिपरिषदा पेस गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ। छलफलमा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालयका सचिव एवं पदाधिकारीका अतिरिक्त भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय, कानून मन्त्रालय, यातायात विभाग, विद्युतीय सवारीसाधन 'यात्री' का पदाधिकारीको उपस्थिति थियो। प्रधानमन्त्री दाहालले यसअघि नै नेपालमा उत्पादित हुने वस्तु तथा सेवालाई सहज रूपमा उत्पादनको नीतिगत व्यवस्थाका साथै प्रोत्साहनमूखी बातावरण तयार गर्न निर्देशन दिएका थिए।

व्यवस्था विभागको कार्यविधि निर्देशिका संशोधन हुनेभएको छ। यात्रीलागायतले नेपालमा विद्युतीय मोटरसाइकल उत्पादन गर्दै आएका छन्। नेपालमा उत्पादन भएका सवारीसाधनको परीक्षण पनि भइसकेको छ। तर प्रजापनपत्रको अभावमा दर्ता हुनसकेका थिएनन्। प्रजापनपत्रको सट्टा कर विजक लिएर दर्ता गर्न मिल्ने व्यवस्था गरिएको छ। यातायात व्यवस्थाको कार्यविधिमा नेपालमा पनि सवारीसाधन उत्पादन हुन्छन् भन्ने आँकलन गरिएको छैन। विसं २०५४ मा बनेको ऐन र कार्यविधिमा विदेशबाट खरिद भएका सवारीसाधनका लागि मात्र व्यवस्था गरिएको छ। मन्त्रालयका सचिव केशवकुमार शर्माले यात्रीलागायत स्वदेशी उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्नेगरी दर्ता प्रक्रियालाई सहज बनाउन आवश्यक कानुनी उल्कन सहजीकरण गरिने विश्वास व्यक्त गरे। उनले नेपाली उत्पादनका सवारीसाधन कम खर्चमा उपभोक्ताको पहुँच तथा सुरक्षित हुनुपर्नेमा जोड दिए। यातायात व्यवस्था विभागका महानिर्देशक नारायणप्रसाद भट्टराईले यात्रीको दर्ताका लागि तत्काल कार्यविधि संशोधनको प्रक्रिया अघि बढाइएको र कम्पनीको उत्पादन सुरक्षित, गुणस्तरीय र उपभोक्तामैत्री हुनुपर्नेमा जोड दिए।

अब मात्र एक क्लिकमा...
www.prabharonline.com
 facebook www.facebook.com/PrabhOnline **प्रभाव दैनिक**